

ANT

Katil
Altıncı
Filo,
Defol !..

Haftalık Dergi • 23 Aralık 1969 • Sayı 156 • 125 Kuruş

ihamet koalisyonyonunun
sol'a yeni tehdiidi

“24 SAAT
HAREKATL”

HAFTANIN
NOTLARI

TİP Kongreleri

■ İstanbul'da TİP'in ilçe kongreleri devam etmektedir. Özel bir önem taşıyan TİP Kartal İlçesi'nin Kongresi'nde Demokratik Devrim'ciler hiçbir varlık gösterememişler, parti içinde yürütülen mücadelenin sosyalist mücadele olduğu, emperyalizmin dört beş koldan bu mücadeleyi dejenere etme gayretleri içerisinde bulunduğunu, partinin bir disiplin etrafında toplanması gerektiği görüşünü getiren bir karar tasarısı aynen kabul edilmiştir. Yapılan seçimlerde de Demokratik Devrimciler hiç başarı gösterememiş, yönetim kuruluna Özdemir Güner (başkan), İsmail Dönmez (sekreter), Hacı Vatansever, Yavuz Ünal, Adem Gürdoğan, Sadri Kaya, Adil Zaza, seçilmişlerdir. Öte yandan Gaziosmanpaşa İlçe Kongresi de yapılmış, kongreye sadece 35 delege katılmıştır. İştirak azlığı dolayısıyla kongrede MDD'ciler diğer kongrelere sundukları karar tasarılarını çoğunlukla kabul ettirmişlerdir. MDD'cilerin adayları: Mustafa Adalı, Niyazi Usta, Şerafettin Oktay, Şevket Çalıkan, Hasan Yıldız, Sadullah Kendir.

Türkiye 67. Ülke!

■ Dünya Bankası Dergisi'nde açıklanan milli gelir istatistiklerine göre Türkiye, dünyanın 67. ülkesidir. Aynı istatistiklerde, 3760 dolarla Amerika'nın birinci, 2500 dolarla İsveç'in ikinci, 2380 dolarla Kanada'nın üçüncü, 1750 dolarla Batı Almanya'nın onuncu, 1700 dolarla İngiltere'nin onikinci, 970 dolarla Sovyet Rusya'nın yirmikinci sırayı işgal ettiği belirtilmektedir. Fert başına düşen yıllık 290 milli gelirle Türkiye, ancak Dominik, Ekvator, Kamboçya, Senegal, Güney Vietnam gibi fakir ülkeler arasında yer almaktadır. Yunanistan bizim milli gelirimizin iki mislinden fazla bir rakamla 31. sırayı işgal etmektedir. Tayland, İran, Mozambik, Panama, Portoriko, İspanya, Singapur, Suriye ise, Türkiye'den daha hızlı kalkınan ülkeler olarak gösterilmektedir.

Cunta Konsey'den çekildi

■ Faşist Yunan cuntası, Avrupa Konseyi'nden çıkartılması konusunda müzakereler yapıldığı bir sırada, kendiliğinden Konsey'den çekilmiştir. Demokrasiye dönüş için hiçbir çaba harcamayan ve siyasi tutuklulara zulmeden Yunan cuntası'nın Konsey'den ihraç edilmesi teklifine, Fransa ve Kıbrıs ile birlikte Türkiye hariçyesi de karşı çıkmış, Dışişleri Bakanı Çağlayangil, AP İktidarı için yüzkarası olan bu skandala itiraz etmekten çekinmemiştir.

Ağa öğretmeni öldürdü

■ Siyasal İktidarın gangsterleri Anadolu'da boykota katılan öğretmenleri dövmek ve çeşitli vasıtalarla tehdit ederken, Elbistan'da Akçıl Köyü'nün ağası Ali Kamber, geçen yıl çocuğunu sınıfta bırakan öğretmen Hüseyin Şahin'i öldürmüştü. Öğretmenle birlikte bayram tebrikine gelen arkadaşını da kurşunlayıp ağır yaraladıktan sonra kaçırmıştı.

Almanya'da Protesto

■ Berlin'de düzenlenen «Amerika'nın Vietnam'daki Vahşetini Protesto» yürüyüşüne bütün ülkelerin barışseverleri ile birlikte Türk Toplumcular Örgütü'ne mensup Türk işçileri ve öğrencileri de katılmıştır. Olivera Platz'dan başlayan yürüyüş büyük ilgi görmüş ve Amerika'nın Vietnam'daki insanlık dışı vahşetini şiddetle protesto edilmiştir.

Balerinlerin boykotu

■ Öğretmen boykotundan sonra Devlet Opera ve Balesi'ne mensup balerinler de boykota başlamış ve ilk olarak Ankara'da Büyük Tiyatro'daki «Hindüküran» Balesi oynamamıştır. Sanatçılar, yöneticilerin kanunî haklarını vermek için direndikleri için boykota gittiklerini açıklamışlardır. Öteyandan, Devlet Tiyatrosu'nun İstanbul Kültür Sarayı'ndaki temsilieri için genel müdür Cüneyt Gökçer tarafından İstanbul'daki Santral ve Dilson otellerinin büti- niyle kiralandığı ve bunun için bir devlet kuruluşu bütçesinden büyük harcamalar yapıldığı ifade edilmektedir.

NATO, İsrail'e üs veriyor!

Fransız Gazetesi «Tribune des Nations», yakın bir tarihte İsrail Hava Kuvvetlerinin, Malta Adası'ndaki İngiliz askeri hava alanlarından yararlanabileceğini bildirmişti. İsraili hava kuvvetlerine tanınacak bu imkanı NATO devletlerinin de olumlu karşıladığını yazmıştı.

Bu haftaki «Free Palestine» Gazetesi'nin açıkladığına göre İsrail kuvvetleri Genelkurmay Başkanı ile NATO temsilcileri geçenlerde bu konuyu görüşmek üzere buluşmuşlar ve gerekli teknik hazırlıkların planını çizmişlerdir.

Libya hükümetinin almış olduğu son kararlar ve İngiliz askeri üslerinin Libya'dan kaldırılmasını istemesi karşısında, İsraili hava kuvvetlerinin Malta adasından yararlanması için yeşil ışık yakılmıştır.

Arap devletleri bu konu'da gereken protestoda bulunacaklardır. Diğer taraftan İngiliz tanklarının İsrail'e satılması konusundaki konuşmalar da fırtınalar koparacaktır. Her ne kadar İngiliz resmi makamları ve İsrail böyle bir satış anlaşmasını yalanlamışlarsa da, İsrail dışişleri bakanının Londra'ya son gelişinde, 200 İngiliz «Chieftain» tankının İsrail'e satılmasını konuşmuşlardır.

Yaklaşmakta olan Britanya seçimlerinde yahudi oyu ve siyonist örgütlerinden gelecek maddi yardım düşüncesi, bu tank satışının bir an evvel yapılmasını sağlıyacaktır.

Bu konuda Pentagon da İngiltere'ye baskı yapmaktadır. Libyadaki Wheelus Amerikan üssünün geleceğinin çıkmaza girdiği gören Amerika, 6. Filonun tek başına Arap devletlerinin gittikçe artan gücünü durduramayacağını anlamıştır. Bu nedenle Batının askeri stratejisinin Arap dünyasının ortasına sokulmuş bir güce ihtiyacı vardır. Ve bu gücün İsrail olduğundan kimsenin şüphesi yoktur.

24 köyün protestosu

■ Burdur Şeker Fabrikası'nda yolsuzluk yapılması ve kendilerine küse verilmesi üzerine 24 köy halkı şehir içinde bir protesto gösterisinde bulundu. Fabrika önündeki askeri barikadı yarakarak içeri giren 500 kadar köylü, ancak valinin fabrikaya kadar gelerek küse yolsuzluğunun önleneyeceği yolunda söz vermesinden sonra fabrikayı terketmişlerdir. Bu arada polis bu protesto hareketini önlemek istemesi ve arkadaşlarını nezarete alması üzerine polisle çatışan köylüler, bir karakolu basarak komiseri dövmüşlerdir.

Vergi ve zam furyası

■ 1970 yılı bütçesini görüşmeye başlayan Bütçe Karma Komisyonunda bir konuşma yapan Maliye Bakanı Mesut Erez, «Bütçedeki finansman ihtiyacının vergi gelirleriyle sağlanacağını» kesin olarak açıklamıştır. Fiyatlar her ay bir önceki aya oranla önemli ölçüde artar ve bu artışlar İstatistik Enstitüsü'nün bültenlerinde yer alırken, Erez de son bir yıldaki fiyat artışının yüzde 6 olduğunu söylemiştir.

İtalya'da terör

■ İtalya'da faşist kompoların artması üzerine terör hareketleri giddetlenmiş. Milano'daki Tarım Bankası'nda ve Roma'nın çeşitli yerlerinde meydana gelen patlamalar 14 kişinin ölümüne ve 104 kişinin yaralanmasına yol açmıştır. Patlamalara kimin sebebiyet verdiği bilinmemekle beraber, İtalyan Komünist Partisi'nin beş üyesi patlamalarla ilgili olarak Roma'da tutuklanmıştır. Aynı partiye mensup 20 kişinin de Padova'da yakalandığı bildirilmektedir. Oysa, İtalyan halkının büyük desteğine sahip bulunan İtalyan Komünist Partisi'nin son yıllarda şiddete karşı olduğu, bünyesindeki şiddet taraftarlarını tecrit ettiği, buna karşılık sağcıların örgütlü terör hareketlerine giriştikleri bilinmektedir.

Gecekondular çatıştı

■ Sanayi Mahallesinde, seçim öncesinde yetkililerin göz yuması sonucu yapılan gecekonduları yıkmak üzere seferber edilen Kağıthane Belediye zabıta teşkilatı iki bin kişilik bir topluluğun mukavemeti ile karşılaşmıştır. Gecekondu sakinleri gecekondularını yıktırmamak için zabıta memurlarına taş ve sopalarla karşı koymuşlar ve memurları bir dere yatağının içerisine kadar kovalamışlardır. Olay sırasında dört zabıta memuru yaralanmış, olaydan sonra ise yıkıma engel olan gecekondu halkı geç saatlere kadar gösteri yapmışlardır.

Zekeriya
Sertel'in
içine
düşürüldüğü
komplo!

Türkiye'de eşi Sabiha Sertel ile birlikte yıllarca demokrasi ve barış mücadelesi verdikten sonra CHP terörü ile gazetesi yıkılan ve ailesiyle birlikte yurt dışına çıkmak zorunda kalan Zekeriya Sertel, hakim çevrelerin yeni bir oyunu ile karşı karşıyadır. Yaşayışları ile ilgili bulunan Sertel'in, özellikle eşi Sabiha Sertel öldükten sonra vatan özleminin dayanamaz şekilde arttığı ve Türkiye'ye dönülebilme için çeşitli teşebbüsleri olduğu bilinmektedir. Hakim çevreler, Sertel'in bu özlemini sezdikleri için kendisine çengel atmışlar ve zaafını istismar etmeye başlamışlardır. Hürriyet Gazetesi, Paris'te Sertel'in verdiği iddia edilen bir demeç, Kuznetsov'vari bir ifşaat halinde tam sayfa olarak yayımlanmıştır. Bu konuşmalarda Sertel'in «Ben komünist değilim», «Sovyetler Birliği'nin ve komünist ülkelerin içyürütünü açıklayacağım» dediği ileri sürülmektedir. Sertel'in «Komünist olmadığımı», ancak CHP faşizminin demokrasi ve barış mücadelesi verenleri de «komünistlikle damgalaması yüzünden kamuoyunda öyle tanıdığı bilinmektedir. «İçyürütü açıklama» meselesine gelince, Sertel Sovyetler Birliği'ne zorla götürülmemiş, kendi isteğiyle gitmiş, orada yıllarca misafir edilmiştir. Sosyalist toplumun kuruluş döneminde hiç şüphesiz çeşitli aksaklıklar olabilir, bunlar eleştirilebilir de... Ancak, Hürriyet'te yazılanlar gerçek ise, Sertel'in durumundaki bir şahsın, bu eleştiriyi burjuva gazetelerinin manşetlerinde istismar edilecek şekilde tek yanlı yapması, bırakın devrimciliği, objektif gazetecilik anlayışı ile dahi bağdaştırılacak bir tutum değildir. Kaldı ki, geçen hafta Dışişleri Bakanı Çağlayangil'in verdiği kesin teminat üzerine İstanbul'a gelen Sertel, İçişleri Bakanı'nın emriyle yeniden yurtdışı edilmiştir. Karşılaştığı bu istisnalı, herhalde Sertel'e 20 yıldan beri Türkiye'de hiçbir şeyin değişmediğini, devrimci çevrelerdeki itibarını sarsan bir zaafı hakim çevrelere hoş gösterilmenin dahi vatan özlemini gidermeye yetmediğini anlatmış olmalıdır. Temennimiz, Sertel'e affen verilen konuşmaların asılsız olduğunun bir an önce meydana çıkmasıdır. Aksi takdirde Sertel ile Türkiye'ye girebilse ve huzura kavuşsa dahi, bu herhalde videdan huzuru olmayacaktır...

Gangsterlik kol geziyor

■ AP iktidarının müsamahası ile bütün yurtta kol gezen gangsterlik, üniversite öğretim üyelerinin evlerine ve odalarına kadar nüfuz etmeye başlamıştır. İstanbul'da Hukuk Fakültesi profesörlerinden Vakur Versan'ın evine sığınan kursunlar pencere camını delerek içeriye kadar girmiştir. Ankara'da ise SBF profesörlerinden Cahit Talas'ın fakültenin ikinci katındaki çalışma odası kursun yağmuruyla tutulmuştur. Bu saldırının, Talas'ın son makalelerinde iktidarı tenkit etmesi dolayısıyla göz yıldırmak üzere yapıldığı tahmin edilmektedir. Öte yandan, AP'deki ümmetçi grubun lideri Sadettin Bilgiç'in evine de bayramda bir sabotaj yapılmış, patlayıcı madde konulmuştur.

Küba Devrimi Davası

■ Sorumlu müdürümüz Alpay Kabacalı, ANT'nın 107. sayısında yayınlanan Küba Devriminin 10. yılı ile ilgili yazı için 6. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davada yargılanmıştır. Kabacalı ile dergimizin avukatı Mügür Kaya Canpolat'ın gedikli bilirkişilerden Sahir Erman ve İlhan Akın ile Köksal Bayraktar'ın bilirkişi raporuna itirazları üzerine mütalaa veren savcı da raporun «sathi ve kifayetsiz» olduğunu kabul edip itiraza katılmıştır. Mahkeme heyeti de itirazı haklı görerek yazının yeni bir bilirkişi kuruluna inceletirilmesine karar vermiştir.

11 kişi yakalandı

■ İnönü'den «aşırı solcu» da 24 saat içinde temizlemek yolunda garanti aldıktan sonra, iktidar, bir iyi niyet gösterisi(!) olarak Yıldız Devlet Mimarlık ve Mühendislik Akademisi'nde Battal Mehmetoğlu'nu öldürmekten sanık 11 kişiyi polise yakalatmış, bu sanıkların isimleri bizzat İçişleri Bakanı tarafından açıklanmıştır. Yakalanan sanıklar, Salih Doğanpala, Hüseyin Çahşkan, Gündoğan Üçer, Hürşit Korkmaz, Tuncer Arabul, Şenay Şahin, Arif Önemli, Erdiç Özer, Süleyman Özerol, Mustafa Özçoban ve Hayrullah Ertekin'dir. Ele geçirilen üç tabancanın balistik muayenesi sonunda da, Mehmetoğlu'nu vuran tabancanın öğrenci Salih Doğanpala'ya ait olduğu açıklanmıştır. Yakalanan sanıklardan Arif Önemli'nin Komünizmle Mücadele Derneği Zeytinburnu Şubesi Gençlik Kolu Başkanı, Gündoğan Üçer'in de aynı derneğin Sağmalcılar Şubesi başkanı olduğu ortaya çıkmıştır.

Sol birleşiyor

■ Fransız sosyalist ve komünist partileri, büyük sermayenin adamı Cumhurbaşkanı Georges Pompidou'ya karşı koymak üzere bir ortak muhalefet cephesi kurmaya karar vermişlerdir. İki parti tarafından yayınlanan ortak bildiri, şimdiki sistemi değiştirerek yeni bir ekonomik ve siyasi demokrasi düzeni getirilmesi hususunda tarafların görüş birliğine vardıkları belirtilmektedir.

Dev-Genç'e baskın

■ Sağcı cinayet şebekeleri serbestçe faaliyet gösterip gün-aşırı bir genç katlederken, polis hâlâ solcu örgütlere baskınlar yapmakla meşguldür. Ankara'da Devrimci Gençlik Federasyonu (Dev-Genç)'in genel merkezi gece polis tarafından basılmış, arama yapılmış, Ruhi Koç ile Arif Torovanlı nezaret altına alınmıştır.

Uçlu Duyuru

■ Altan Yalçın, Artun Yeres ve Tanju Akerson, ortak bir duyuru yayınlayarak, «genç sinema eyleminin yalnızca sözel bir biçim alması ve kısırlaşması karşısında Genç Sinema eylemiyle bundan böyle hiçbir bağlantıları kalmadığını» açıklamışlardır.

Balaban'ın Sergisi

■ Köyden yetişen ünlü ressamımız Balaban, yeni resim sergisini Çemberlitaş Osmanbey Sitesindeki Darüşşafaka Sanat Galerisi'nde açmıştır. Sergi 30 Aralık'a kadar açık kalacaktır.

TEB Hesap Soruyor

■ Türk Edebiyatçılar Birliği, «devrimci gençliğin dökülen kanının hesabını sormak üzere» pazar günü Aksaray TOS Salonu'nda bir toplantı düzenlemiştir. İstanbul halkına yaptığı çağrıda TEB, Türk edebiyatımızın devrimci gençlerle birlik olduğunu açıklamaktadır.

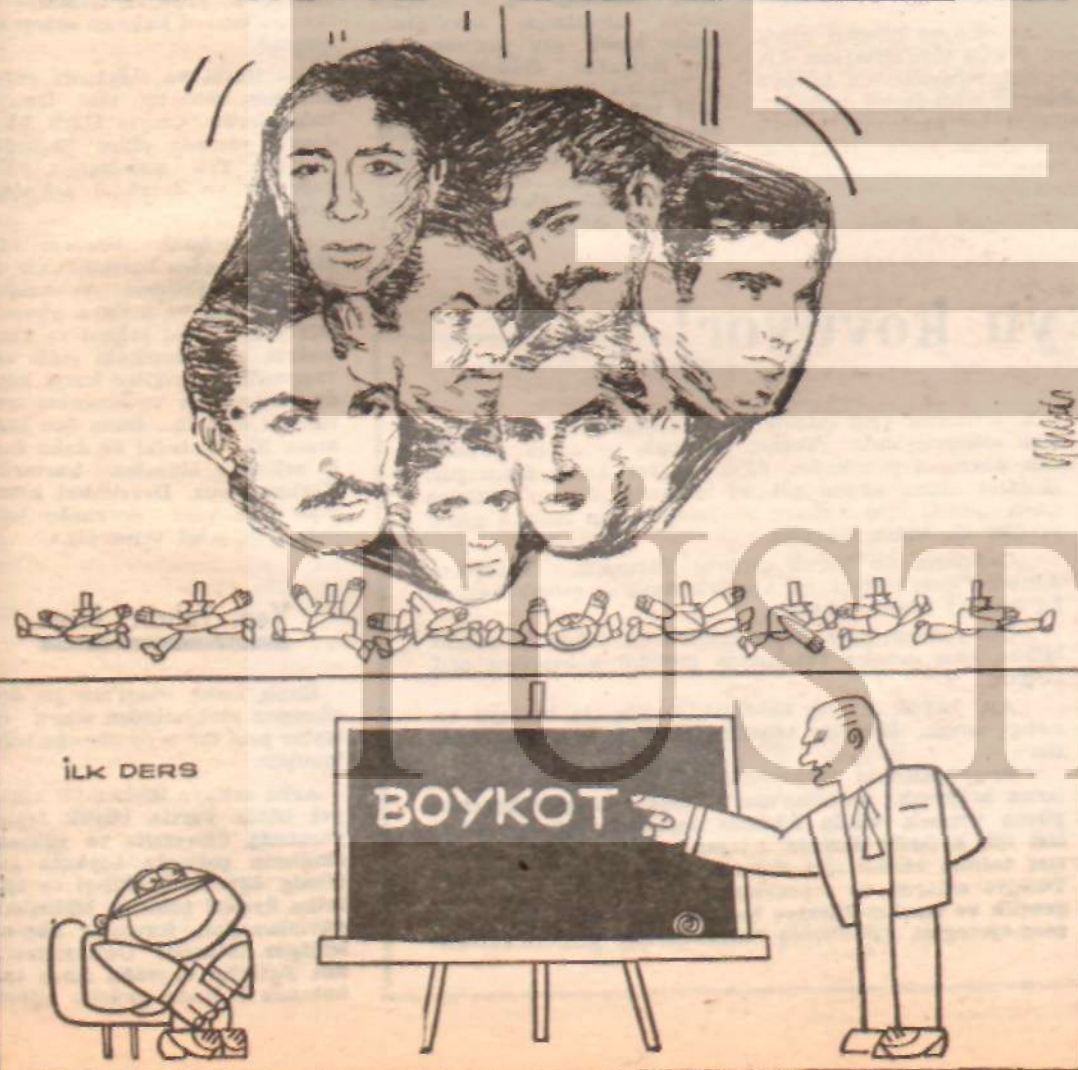
Tuzaklara dikkat!

TÜRKİYE sosyalist hareketi, hakim çevrelerin yeni bir komplosu ile karşı karşıyadır. Birbuçuk yıldan beri «kanlı imha planı»na uygun olarak sinsice sürdürülen «devrimci avı», dokuzuncu şehidimizi verdiğimiz halde, hakim çevrelerin beklediği sonuca ulaşamamış, devrimcileri ölüm korkusuyla sindirmek mümkün olamamıştır. Sindirmek şöyle dursun, atılan her kursun, hedefini bulan her bıçak darbesi, anti-emperyalist ve sosyalist harekete daha büyük bir hız vermiş, her cinayetin ardından devrimciler, daha büyük güçler, daha bilinçli savaşçılar olarak ön saflara atılmış, sağın kahpe kursunlarına erkekçe göğüs germişlerdir. Mehmet Büyüksevinç'in ölümü üzerinden bir hafta geçmeden Battal Mehmetoğlu'nun tek başına müsellah zorbalara grubunun karşısına dikilmesi, ileride üstüne çok destanlar yazılacak bir yiğitlik örneğidir. Ama bu bireysel bir yiğitlik ve fedakarlık da değil. İşte, bir hafta içinde iki şehit verdikleri halde, daha önce 6. Filo'ya direndikleri için katledilen Vedat'ların, Ali Turgut Aytaç'ların, Duran Erdoğan'ların, Atalay Savas'ların akubetini bildikleri halde, İzmir sularında yeniden boy gösteren katil filo ya kitleler halinde karşı çıkıp «Defol!» diye haykıran gençler... Bütün bunlar, hakim çevrelerin birbuçuk yıldan beri uygulamaya çalıştıkları «kanlı imha planı»nın iflasını ilan etmektedir. Sindirme muvaffak olamamıştır, hakim çevreler telaştadır.

iHANET koalisyonu, paniğe kapılmakta, yeni tasfiye yolları aramakta kendince haklıdır... Türkiye'deki devrimci eylemin gücünü şimdiye kadar sadece büyük kent gösterilerine katılan öğrencilerin sayısı ve işçi partisinin seçimlerde aldığı oy oranıyla ölçen Amerika ve yerli işbirlikçileri yanlışlıklarını görmüşlerdir. Bağımsızlık ve devrim mücadelesi öğrenci hareketlerinin, zaman zaman yayınlanan bildirilerin çerçevesini çoktan aşmıştır. Fabrika işgalleri, toprak işgalleriyle emekçi kitlelerine mal olan devrimci hareket, geçtiğimiz haftadan itibaren küçük bürokrasiyi de içine almıştır. Büyük bürokrasi sermaye ile tamamlanırken kaderlerinin işçi ve köylü kitleleriyle ortak olduğunun bilincine varan küçük bürokrasi, başta öğretmenler olduğu halde, bozuk düzene karşı çıkarak devrimci cepheye hakim çevrelerin kontrolünü aşan bir genişlik ve derinlik kazanmıştır. Madem ki, «kanlı imha planı» ile girişilen sindirme hareketi muvaffak olamamıştır ve madem ki, devrimci cephe kontrolü açacak kadar güçlenmektedir, öyleyse başka bir yol aramak, bütün devrimci ve anti-emperyalist hareketlerin öncülüğünü yapan sosyalistleri topyekün ezmek için yeni bir metod bulmak lazımdır. Bu yolu, hayatı boyunca çizdiği zigzaglarla Amerikan emperyalizmine ve sermaye çevrelerine layık bir Bizans entrikacısı olduğunu ispatlayan İsmet Paşa bulmuştur. Bir Tophane kabadayısı ağzıyla sosyalistlere «Haytalar», «Serseriler» diye saldırarak fetvayı basmıştır: «24 Saat Harekâtı!»

BU «24 Saat Harekâtı»nda Paşa'nın nasıl tecrübeli olduğunu anlamak için Şükran Kurda-kul arkadaşımızın bir yıklönümü dolayısıyla beşinci sayfamızda yazdığı «16 Aralık 1946» başlıklı yazısını dikkatle okumak kâfidir. Bu hareketin kimler hesabına, niçin yapıldığı da iyi düşünülmelidir. 16 Aralık 1946'da «24 Saat Harekâtı» emrini veren İsmet Paşa ile, ondan tam 23 yıl sonra 17 Aralık 1969'da iktidara «24 Saat Harekâtı» fetvasını veren İsmet Paşa, aynı paşadır... O yıllarda İstanbul'a Amerikan bahriyelilerini çıkartan Missouri ile, 23 yıl sonra İzmir'e Amerikan bahriyelerini çıkarmaya çalışan güdümlü mermi kruvazörü, aynı bayrağı taşımaktadır... Ve ne acıdır ki, emperyalizmin bütün asil ve yedek kuvvetleriyle devrimcilere karşı seferber olduğu bu dönemde sosyalistler, hıpkı 1946'larda olduğu gibi, gereksiz slogan kavgasında, kişisel çekişmelerde, polis komplolarına, tuzaklarına imkân verecek kendi zaafılarını kendi elleriyle yaratmaktadırlar. Gerçekler artık hiçbir tereddüde yer vermeyecek kadar meydandadır. Emperyalizm ve yerli işbirlikçileri, Paşa'sıyla, Süleyman'ıyla, Feyzioğlu'suyla, ümmetçisiyle, cuntacıyla, öncü «Solcu» haklamak için fırsat gözlemektedir. Gerçi Türkiye'de devrimci ve anti-emperyalist hareket hakim çevrelerin kontrolünü aşmıştır. Ama bu hareketin sağlıklı biçimde gelişmesi, tutarlı yoldan sapmaması, ancak sosyalistlerin örgütlü öncülüğü ve bütünsel çalışmasıyla mümkündür. Kendi içlerinde mevcut dağınıklık ve kısır çekişmelere bir an önce son vermedikleri takdirde, sosyalistler, hem kendilerini, hem de öncüllük ettikleri devrimci hareketi tehlikeye atacaklarını bilmelidirler.

• GÖZ GÖRE • YALÇIN ÇETİN •

"24 SAAT HAREKATI,"

BUNDAN tam bir bu-
çuk yıl önce Vedat
Demircioğlu'nun öldürülmesi ü-
zerine yayınladığımız ANT'n
kapağında, bir kan lekesinin ü-
zerine şu kelimeler okunuyor-
du: KANLI İMHA PLANI!
İç sayfalarda ise şu satırlar
yerliyordu: «İstanbul'da patlak
veren olaylar, Türkiye'deki dev-
rimci güçlerin kanlı bir imha
planı ile karşı karşıya bulundu-
ğunu ortaya koymuştur. İstan-
bul'un bir Amerikan genelevi
haline getirilmesi karşısında
gençliğin gösterdiği tepki, dev-
rimci güçleri tasfiye etmek için
hazırlanan kanlı imha planının
uygulanması için fırsat sayıl-
mıştır!»

O zamanlar hakim çevreler
bu iddiayı derhal reddetmiş,
böylesine çirkef bir planın
hazırlanmasının mümkün olma-
dığı, Vedat'ın ölümünün bir
rastlantı sonucu olduğu ileri
sürülmüştü.

Birbuçuk yıldır gelişen olay-
lar, işlenen cinayetler, ANT'n
birbuçuk yıl önce koyduğu teş-
hisin doğruluğunu ispatlamıştır.
Vedat'tan sonra kaçınıcı cinayet-
tir bu? Atalay Savaş, Ali Tur-
güt Aytaç, Duran Erdoğan,
Mehmet Doğan Kılan, Mehmet
Cantekin, Mustafa Taylan Öz-
gür, Mehmet Sevinçbüyük ve
nihayet geçen hafta da Battal
Mehetoğlu... Tam dokuz devrim-
ci!

Önceki hafta Yıldız Devlet
Mimarlık ve Mühendislik Aka-
demisi'nde vurulan Mehmet Se-
vinçbüyük'ün kanı kurumadan,
emperyalizmin ve yerli işbirlik-
çilerinin beslediği kaba kuvvet
yeni cinayetini işlemiştir. Sevin-
çbüyük'ün katilinin tutuklanma-
sından hemen sonra işlenen ci-
nayetini nedenini anlamak hiç de
zor değildir. Polisle işbirliği ha-
lindeki cinayet şebekesi ilk de-
fa silahşörlüklerinden birini âdeti-
süştü denilecek şekilde adale-
te kaptırmıştır.

Sol'a
karşı
mücadelede
görüş
birliği
halinde
olan
ihane
koalisyonun
ortakları:
İnönü ve
Demirel

Bugüne dek kanına girilen ye-
di devrimcinin katilleri bir tür-
lü yakalanmamış, polis, bu ca-
nilerin ellerini kollarını sallay-
arak dolanmalarına açıkça göz
yummuştur. Bu arada göster-
melik olarak birkaç kişi, doğru
dürüst delil toplanmadan adale-
te sevk edilmiştir. Her ne kadar
İçişleri Bakanlığı şindiye ka-
dar devrimcilere karşı işlenen
cinayetlerin faillerinin ele geçi-
ldiğini ileri sürmüştü de, Ve-
dat'ı, Atalay Savaş'ı, Mehmet
Doğan Kılan'ı, Taylan Özgür'ü
öldürmekten sanık olarak hiç
kimse yakalanmamıştır. Zira,
bunların katilleri doğrudan doğ-
ruya üniformalı yada sivil po-
lislerdir. Diğer devrim gehtle-
rinin kaatili olarak göstermelik
kabilinden bazı kimseler adale-
te verilmişse de, polisçe kuvvet-
li deliller temin edilmediği için,
durumlar hâlâ uzayıp gitmek-
tedir, henüz mahkûm edilen
kimse yoktur. Bu bakımdan,
bakanlığın «failer yakalanmış-
tır» şeklindeki açıklaması, bir

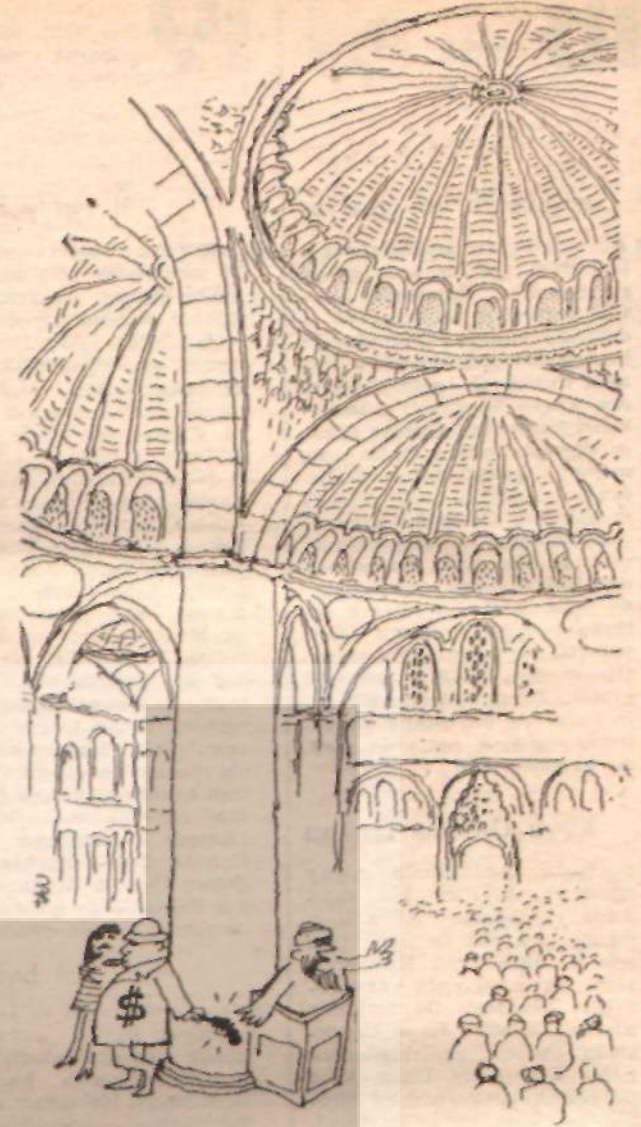
aldatmadan öteye gideme-
mektedir.

Mehmet Sevinçbüyük'ün ka-
tilüne gelince, olaya tanık olan
öğrenciler öylesine kuvvetli teş-
his koymuşlardır ki, polisin bu-
nu örtbas etmesine artık im-
kan kalmamıştır. Hukuk Fakül-
tesi öğrencisi ve Mücadele Bir-
liği İstanbul Sancığı Haysiyet
Divanı Üyesi Yavuz Arslan Ar-
gun, bu kesin teşhis karşısında
savcılığa teslim olmak zorunda
kalmıştır.

Dokuzuncu Cinayet

İşte ne olduysa bundan sonra
ohnuş, o gün tutuklanırken Ar-
gun'u sağ yumruklarını havaya
kaldırarak selamlayan zorbalara,
verdikleri bu kurbannın(!) intı-
kamını almak üzere ertesi gün
sabahtan yeni bir cinayet plan-
lamışlardır.

Öldürüldüğü sırada Battal

Mehedoğlu'nun yanında nöbet
tutmakta olan DMMA Öğrenci
Birliği Başkanı Targan Ülbeyli,
arkadaşının naşı başında yaptı-
ğı basın toplantısında şöyle de-
miştir:

«— Olay, tüm devrimcileri he-
def alan topyekun bir öldürme
planının uygulamasıdır. Vedat
Demircioğlu'ndan bu yana süre-
gelen öldürmeler zincirinin hal-
kalarından biridir. Tertipçiler
aynıdır. Bütün olaylarda oldu-
ğu gibi, toplum polisi olaya se-
yirci kalmıştır. Kendilerinden
tedbir almalarını istediğimiz
halde hiçbir şey yapmamışlar-
dır. Battal'ın öldürülmesinden
44 dakika önce, açık renkli,
1951 model bir arabayla caniler
okulumuz önünden geçip kon-
trol yaptılar. Karşı kaldırımda
duran polislere durumu bildir-
dik. İki polis, alay eder gibi,
'Yardıma ihtiyacımız var mı?'

diye sordu. Çok kısa bir süre
sonra saldırı başladı. Olayın
tertipçileri, Amerikan emperya-
lizmi ve yerli işbirlikçileri ile
onların usaklığını eden şeriat
cephesidir. Cinayete bu üçlünün
emrindeki Bugün Gazetesi'nin
yayımları, Mücadele Birliği İs-
tambul Sancığı'nın çalışmaları,
Komünizmle Mücadele Dernekle-
rinin kakırtmaları, İlim Yayma
Cemiyeti, Aramco, Yıldız Camii
Vaiiz, İmam Hatip okulları çev-
resinde toplanan irtica tohum-
ları ve de polis ve iktidarın o-
laylara lakayd kalmış sebeb ol-
muştur.

«— Hatta bu olaylarda ordu-
nun bazı subayları bile lakayd
kalmışlardır. Olayın Harp Aka-
demisi yanında oluşu düşündür-
ücüdür. Tek umudumuz, yüce
halkımız ve devrimci arkadaş-
larımızdır.

«— Yapılmak istenen, 31
Mart'ın yeniden horlatılması ve
devrimci geciktirme eylemidir.
Bizim polise ve orduya güveni-
miz yok. Battal yoksul ve kim-
sesizdi, ama devrimin yigit sa-
vıncıydı. O yigitçe karşı koy-
du. Karından ve başından ya-
ralandı ve öldü... Onun öne atıl-
ması, 35-40, belki de daha fazla
arkadaşı ölümünden kurtardı.
Korkmuyoruz. Devrimleri koru-
mak için, yeni devrimler için
daha çok şehit vereceğiz.»

Yeni Tehdit Planı

Kanlı İmha Planı'nın bu do-
kuzuncu cinayetinden sonra o-
laylar yeni bir seyr almaya bağ-
lamıştır.

Arka arkaya işlenen iki cina-
yet bütün yurttan büyük tepki
yaratmış, üniversite ve yüksek
okulların çoğunda boykota gi-
dimiş, öğrenci örgütleri ve öğ-
retim üyeleri protesto bildirileri
yayınlamışlar, forumlar düzen-
lemişler, İstanbul Üniversitesi'nde
Battalın bayrağı sarılı ta-
butunun başında gençler nöbet

Gençlik, katil 6. Filo'yu kovuyor!

Devrimci güçlerin direnişi yüzünden Türkiye İmha-
larına bir süreden beri giremeyen Amerika'nın savaş kö-
peği katil 6. Filo, «ihane koalisyonu»nun çağrısı üzeri-
ne ilk defa geçen hafta İzmir limanına demirlemiştir.

İktidarın ve muhalefetin verdikleri ortak teminatla
İzmir'e gelen Amerikan emperyalizminin silahendazları,
verilen çeşitli garantilere rağmen sekiz aydan beri Tür-
kiye'de devrimci ve antiemperyalist mücadelede herhangi
bir gerileme olmadığını, üstelik gençliğin daha etkili ve
sert bir eylemle emperyalizme karşı çıktığını görmüşler-
dir.

6. Filo'nun geliş münasebetiyle Ankara'dan getir-
tilen 200 toplum polisi, sabahtan itibaren Amerika'lıların
çıkabileceği yerleri kordon altına almışlardır. Bununla
birlikte, devrimci gençler, öğleden sonra Lozan Meyda-
nı'nda Amerika'lılara ait 20 aracı tahrip etmişler, kendi-
lerine el kol isareti yapan 50 kadar sivil giyimli Ameri-
kah subay ve eri de kıyasıya dövmüşlerdir.

Amerikan Filosu Komutanı Rowney'in Atatürk A-
nıtına çelenk koymasına da engel olan devrimci genç-
ler, Amerikan Gece Kulübü ve NATO Karargahı önün-
de Amerika aleyhinde gösteriler yapmışlardır. Ancak
gençler Mustafa Bey Caddesi'ne yönelirken, toplum polisi

leri, tornadan yeni çıkmış tahta coplarla gençlerin üze-
rine saldırmışlardır. Tekme, yumruk ve copla hırpala-
nan devrimci gençlerden 22'si nezaret altına alınmıştır.
Nezaret altına alınan gençler arasında, Altıncı Filo'ya
karşı çıkmak için Ankara ve İstanbul'dan İzmir'e giden
gençler de bulunmaktadır.

Gençlerin bu azimli direnişi karşısında, Amerikan
Altıncı Filosu Komutanı, Atatürk Anıtı'na çelenk koyma-
ğa cesaret edememektedir.

Öte yandan, gece Amerika'lılara ait evlere ve otomo-
billerle, bazı gençler tarafından molotof kokteylleri atıl-
mıştır.

Asıl büyük direniş hareketi, dergimizin başkaya ve-
ridiği sırada, İzmir'de büyük bir mitingle başlatılacak-
tır.

Emperyalizmin Türkiye'deki ve Ortadoğu'daki çıkar-
larını korumak, Amerika'nın Türkiye'deki işbirlikçilerine
güven vermek, bütün Akdeniz limanlarından kovulduk-
ları için aylardır denizde dolayan erlerinin cinsel arzula-
rını tatmin etmek için limanlarımıza giren 6. Filo'nun
Türkiye sularını ve topraklarını kirletmesine devrimci
gençlik ve emekçi Türkiye halkları daha fazla tahammül
edemeyeceğini, bu direniş hareketleriyle göstermektedir.

GERÇEKLEŞEN PLAN

— 1,5 yıl önce açıklamıştık —

FEYZİOĞLU

— İhanetin 3. ortağı —

tutmuşlar, ertesi gün de büyük bir cenaze töreni ve yürüyüş düzenleyerek şehit kardeşlerini devrimci sloganlarla Malatya'ya uğurlamışlardır. Battalın oto. büsle nakledilen cenazesini Ankara'ya sokmaktan korkan iktidar, şehre giriş yolunu polisle kapatmış, bu yüzden cenaze doğrudan doğruya Malatya'ya götürülerek toprağa verilmiştir.

Battal Malatya'da toprağa verilirken, devrimci kardeşleri, mezarının başında hep bir ağızdan ünlü devrimci Ernesto Che Guevara'nın ünlü sözleriyle andılmışlardır:

«Ölüm nereden ve nasıl gelir, se gelsin... Savaş sloganlarımız kulaktan kulaga yayılacak ve silahlarımız elden ele geçecek ve başkaları mitralyöz sesleriyle

le ve de savaş ve zafer naralarıyla cenazelerimize ağıt yaka-caksa, ölüm hoş geldi, safa geldi...»

Bu arada 69 deniz subayı adına da gazetelere bir bildiri dağıtılarak cinayeti işleyenler ve işletenler lanetlenmiş, genç subayların devrimci mücadele ile beraber oldukları açıklanmıştır.

Bu gelişmeler, iktidarı ve hakim çevreleri paniğe uğratmış, bunun üzerine Genelkurmay Başkanı Orgeneral Memduh Tağmaç derhal bildiri yayınlayarak subaylar hakkında kanuni işlem uygulanacağını açıklayarak «Kanunla belirtilen yükümlüklerini, en üst kademedeki komutanından en astına kadar müdrik olarak görevini başın-

da ve Atatürk'ün çizdiği yolda bulunan silahlı kuvvetler mensupları, her türlü politik davranışın dışında ve aşırı cereyanların karşısındadırlar» demiştir.

Ne var ki, Tağmaç'ın bu teminatına rağmen, cinayetten bir gün sonra bütün Türkiye'de öğretmen boykotunun başlaması, hemen ardından da Türkiye Personel Sendikaları'nın yakında Türkiye'de genel boykot gideceklerini açıklaması, gençlerin şehit edilmelerine gösterilen tepkiyle birleşince, politikacıların «İhanet koalisyonu» adanmış telaşa kapılmıştır.

Sadece «Kanlı İmha Planı»nı uygulamakla, devrimcileri tek tek temizlemekle anti-emperyalist ve devrimci hareketi durduramayacağını, aksine bu cinayetlerin devrimci mücadele azmini kuvvetlendirdiğini gören «İhanet koalisyonu» bu defa sola karşı yeni tehdit planını sahneye çıkartmıştır.

ANT'ın yayını düzenli izleyenler gayet iyi hatırlayacaklardır ki, CHP'nin köhne teknesi talihsiz yolculuğunda yalpalararak sürüklenirken bir ara bağımsızlık ve sosyalizm mücadelesinin verildiği iskelelerle de rampa etmiş, ancak tutucu bürokratlardan ve egraftan meydana gelen gövdesi bu sahilleri sevmeyişinden geriye çarkedererek kendisini tekrar Amerika'nın kollarına atmıştır. Geçen yıl CHP ileri gelenlerinin arka arkaya Amerika'ya davet edilmeleriyle başlayan bu «ashna rücu», giderek, AP ile CHP'yi aynı cepheye birleştirmiştir. Bu cephe, Amerikancılık, özel sektörcülük cephesidir. NATO'ya, CENTO'ya ses çıkarmamakta, 6. Filo'nun Türkiye sularını kirletmesine, sarhoş Amerikan denizcilerinin İstanbul'u, İzmir'i genelev haline getirmelerine asla karşı çıkmamakta, Ortak Pazar'a girip Türkiye'yi açık pazar haline getirmek için can atmaktadır.

«Sol Serseriler»

Reformlar mı? Evet, CHP tarihinde halkta İhanetleri sabit sosyal demokratlara yakışır bir reformculuk anlayışındadır. Gel gör ki, Demirel de, en az CHP kadar «reformcu» kesilmiştir. Gerek seçimler sırasında gazetelere verdiği demeçlerde, gerekse geçen hafta Genelkurmay Başkanı Tağmaç ile yaptığı konuşmada Süleyman Bey, çevresindeki kuvvetleri kaybetmek, bir daha başbakan olmamak bacasına da olsa, bazı reformları gerçekleştireceğini söylemiştir.

Ama gerek CHP'nin, gerekse AP'nin, uluslararası kapitalizm tarafından empoze edilen, toplumdaki çelişkileri yumuşatmaya, halkın gözünü boyamaya, kapitalistleşme sürecini hızlandırmaya yarayacak reformlardan başka bir reform düşünmedikleri de, gerek kavilleriyle, gerek fiilleriyle sabittir.

Amerikancılık, özel sektörcülük ve uyutucu reformculuk yolunda yanyana ilerleyen bu İha-

«16 Aralık 1946»

1946 dan bu yana geçirdiğimiz 23 yıl Türkiye'nin büyük çalkantılar dönemi saymamak mümkün mü? Ne olaylar tarih olmuş, yazarlarını bekliyor şimdi. Eski bir Amerikan temsilciler meclisi üyesinin «kendini beğenmiş Türk askeri diktatöryası» olarak adlandırdığı CHP bu tarih içinde bir inat simgesi gibi yargılarına açık duruyor. Dokundukça tozutan eski bir kılımlı gibi. Bir yığın politikacı, eğer unutulmuşları mezarlığında değilse, metrekaresini elli kuruştan kapattığı Ankara toprağının üzerine dikilen apartmanların giriş kapılarındaki soluk harflerde yaşıyorlar.

Yakın tarihimizin gerçeklerini okuyup düşündükçe, değer miydi diyor insan. Milli mücadelede ateş kokan dört yılını geçiren bu savaşçı nasıl olur da saflarında döğüştüğü halkın karşısına geçer? Nasıl olur da kasaba egraftının yıllar yılı düzenlediği örümcek ağlarının uzantılarına düştüğünü göremez. Yırtık çizimden rugan iskarpine; yamalı kilottan «ceket atay» geçmek neden bu kadar önemli olur onlar için.

La Question adlı ünlü kitabın yazarı, Henri Alleg'in de yakın bir tarihte yayınladığı araştırma yazısında, Cezayir Kurtuluş Cephesi kahramanlarına bakıp aynı sorularla boynunu büküğünü biliyorum. Küçük burjuvaların tıpkı bizdeki gibi, dolaylı dolaysız yollardan üretim araçlarına sahip olmak için, kendilerine karşı koymak isteyen sosyalistleri ne susturma yollarına başvurduklarını anlatıyor Alleg. Tıpkı bizdeki gibi.

1946 ve sonrası, toprak ağaları ile li-man burjuvazisinin devlet kapısının anahtarlarını elinde tutan bürokrasiye karşı başkaldırma dönemidir. Tabii onun da bir bölüğünün dizginlerini eline alıp çekimden örgütlenmiş, çekimden yabancı sermaye propagandası ile halkın kafasında daha iyi yaşama düşleri yarattığı dönem. 1924'de Terakkiperver Cumhuriyet fırkası içinde örgütlenen küçük burjuvalar nasıl liberal bir programı öngörmüş, «dışardan sermaye gelmesi» (madde 41) «emlak ve arazi sahiplerinin maruz bulundukları sıkıntılardan kurtarılması» (madde 44) için tedbirler arayarak, daha siyasal bağımsız-

lığın ilk yıllarında iç ve dış egemenlerin kucakına eturmak istemişse, 46 demokratları da büyük bir rahatsızlıkla, iktisadi hayatta özel teşebbüs ve sermayenin faaliyetleri esastır. Onun için, hususi teşebbüs ve sermayeye serbestlik ve güvenle çalışma şartlarının yaratılması (madde 43) ve yabancı sermayeye kapların açılması (madde 73) demokrasinin gereği saymıştır.

16 Aralık 1946 tevkifatı, giderek siyasal bağımsızlığımıza da gölge düşürülen bu 23 yıl içinde, hedefleri çok aydınlığa çıkan kavgamızın durdurulması için, devletlilerin elbirliğiyle hazırladıkları ilk girişimlerden biriydi. Mecliste, istiklal mahkemelerini açabiliriz diye gözdağı veren Recep Peker'in üstümüşe, üstelik milli güç adına saldırdığı tarih. Hangi milli gücün söz konusu edilen acaba? Daha o tarihte Amerikan gazetecilerine Türk basın yasasının uygulanmayacağını ilan eden küstahlığın yetki gücü mü? Yoksa Missouri İstanbul limanına geldiği zaman üçüncü sınıf ziyaretçiler önünde, Bay Demirel'e taş çıkarmak biçimde ve 1919 mandacılarının üslubu ile eğilen başbakanların gücü mü?

Ülkeyi Amerikan şirketlerine peşkeş çekme pazarlığında muhaliflerinden önce davranmak isteyen soyut bir millîciliğin yalancı pehlivanları, bir sıkı yönetim komutanının imzası ile yayımlattıkları 16 Aralık 1946 bildirileriyle, özgürlüğümüzü bir pey akçesi gibi emperyalizmin önüne sürdüler. Namuslu insanların göz nuru ile çıkan Yığın, Ses, Gün, Sendika dergi ve gazeteleri ile iki sosyalist partisi susturuldu. Yetmişyirmiş gibi sorumluların gizli oturumlarda yargılayarak, daha altına attıkları imzanın mürekkebi kurumdan Birleşmiş Milletler Anayasası'na aykırı eylemde bulunmaktan çekinmediler. Devletli bürokrasi, asıl özgürlüğün, insanın kendi içinde ulaştığı bir yükseliş bilinci olduğunu düşünmeyecek kadar rayından çıkmıştı çünkü.

Sosyalistleri tutuklamak isterken iç ve dış kapitalizmin esaretine Anadolu insanını da birlikte sürükleyen ve artık aydınlığı yalnız bizim gözlerimizde yansıyan milli mücadele tarihine karşı iki eliyle yüzünü kapatmak zorunda kalıyordu.

Şükran KURDAKUL

net ortaklarının, bir de ortak dertleri vardır.

Süleyman Bey, bugüne kadar bir yandan oy alabilmek, bir yandan da Sol'u ezdirmek için kullandığı sağ'ın artık kendi kontrolünü aşmasından, karşısına ayrı bir siyasal kuvvet olarak çıkması ihtimalinden tedirgindir.

İsmet Paşa ise, Türkiye'de anti-emperyalist ve devrimci hareketin, kendi verdiği icazetin sınırlarını aşmasından, bugüne kadar kısıpçılıkla korumaya çalıştığı statükoyu sarsmasından dolayı hiddetlidir.

Kaldı ki, sol-sağ çatışmalarının şiddetlenmesi karşısında Amerika'nın bu «İhanet koalisyonu»nu bir yana bırakıp, üçüncü yedek kuvveti, yani Yunanistan örneği bir faşist cuntayı sahneye sürmesi ihtimali hem Demirel'i, hem İnönü'yi kara kara düşündürmektedir.

İşte bu ortamda Paşa geçen çarşamba günü önceden davul zurna ile ilan ettiği bir çıkış yaparak Büyük Millet Meclisi kürsüsünden, hem sağ'ın, hem de sol'un hakkından gelmek ü-

zere Süleyman Bey'e el uzatmış-tır.

Paşa, şimdiye kadar alışılmış konuşma tarzının da dışına çıkarak solculara alenen küfür ettiği bu konuşmasında devrimci gençlerin katledilmesini ve öğretmenlerin hakkı direnişini vesile ederek aştında devrimcilere saldırmıştır:

«Hükümet bütün güçlüklerle uğraşacak ve üst gelecek kuvvettedir. Parlamento rejimi üzerinde hep mutabıktır. İrtica, aşırı sol irticacı ve aşırı sağ irticacı istemiyoruz. Ne kadar yaldızlı olurlarsa olsunlar, bunların suratlarındaki maskeyi sıyıp memleketi göstermek lazımdır.

«Başbakan, bakanlarına bu vazifeyi yaptırmalıdır. Böyle bir emniyetle, ne memleketi düpedüz çamura götürmek isteyen aşırı sol serserileri, ne memleketi kana boyamak isteyen aşırı sağ canileri bir kuvvettir.

«İlk mesele bugün memleketi selamete götürmektir. Bunu yaptık mı, demokratik rejim içinde, demokratik hürriyetler içinde Türkiye'yi dertlerinden kurtarmak, ileriye götürmek kabil olur. Dürüst seçimlerle iktidara gelip gitmekte devam edecek hükümetlerin birbirini tamamlamaları memleketi iyi istikametlere itmesi zor değildir.»

24 Saat Harekati

Paşa, tarihi tecrübelerine dayanarak tavsiyesini de açıklamıştır:

«Bir noktaya dikkatinizi çekirim: İki aşırı irticadan ben şimdiye kadar, aşırı sağ irticanın tehlikesini daha önem vererek söylemişimdir. Bu aşırı sol irticam zararını, melanetini küçümsemediğinden değildir. Aşırı sol memleketi zayıflatamaz. Çünkü, sol irticacı bu memleketi tutmaz. Ne kadar azgın olsalar, 24 saat içinde bunlardan eser kalmaz.»

İşte «İhanet koalisyonu»nun Sol'a karşı tehdidi bu cümlede ifadesini bulmaktadır: «24 SAAT HAREKATI»...

1946'ları, 1952'leri hatırlayanlar, Paşa'nın bu «24 SAAT HAREKATI»nı uygulamakta, yani tüm sosyalistleri bir gecede toplayıp zindanlara tıkmakta, yıllarca sürüm süründürmekte ne kadar mahir olduğunu gayet iyi bilirler.

İnönü'nün konuşmasından sonra «İhanet koalisyonu»nun diğer iki ortağı, Fevziyeoğlu da, Demirel de Paşa'nın konuşmasına, özellikle «sola karşı tedbir» teklifi getirdiği için, canu gönülden katılmışlardır.

«KANLI İMHA PLANI»ndan sonra sıra artık «24 SAAT HAREKATI»na gelmiştir. İmha planını yüzlerine gözlerine buluşturarak uygulayanların, «24 SAAT HAREKATI»nı uygulamaya cesaret edip edemeyeceklerini, uygulamaya kalkışsalar bile başarıya ulaşıp ulaşamayacaklarını zaman gösterecektir.

Zira 1946'lardan, 1952'lerden beri köprülerin altında çok sular akmıştır.

ANT'ın

Yeni Atılımını
Bekleyiniz!

Öğretmenlerin boykotu devrimcilerin zaferidir!

TÜRKİYE'deki 130 bin öğretmenden 100 bininin üyesi bulunduğu TÖS ve İLK-SEN sendikalarının bütün yurtta ortaklaşa yürüttüğü dört günlük genel boykot işbirlikçi siyasi iktidarın bütün karşı çabalarına rağmen her geçen gün gelişerek başarı ile sonuçlanmıştır.

İktidarın bu konuda en keskin tedbirlere başvurması boykotun önemini artırırken, iktidarın düştüğü çıkmazın büyükmekte olduğu gerçeğini de bir kez daha ortaya koymuştur. Ayrıca holdingler ve yabancı sermaye işbirliğiyle emperyalizmle tamamlanan bağını büyük bürokratlarla fakirleşen küçük bürokratlar arasındaki çatlaşmayı da su yüzüne çıkarmıştır.

İktidarı bu konuda en gülünç duruma düşüren, en sert tedbiri, TRT'nin öğretmen boykotu hakkındaki yorumlarına sansür koymasındır. Fakat bu sansürün hemen yanında tehditkâr bir yapıyla siyasi iktidar adına boykot yapan öğretmenlere çatılmaktan geri kalmamıştır. Bu açık faşizm gösterileri tepkiyle karşılanınca hemen tükürülen yalanmış ve yasak kaldırılmıştır.

TÖS ve İlk-Sen yayın yasağı kararının durdurulması için Danıştay'da ortaklaşa dava açarlarken bir açıklama yaparak «Türkiye radyolarını susturmasıyla iktidar, acizliğini ortaya koymuştur. Gücü yeterse hür basını da sustursun. Türkiye'de 120 bin öğretmenin boykotta olduğu teşkilatımıza gelen haberlerle sakinleşen bir gerçekçidir.» demişlerdir.

TRT'ye baskı yapan siyasi iktidar bunun yanında özellikle kent mülki amirlerini, milli eğitim müdürlerini ve müfettişlerini, bazı savcılar ve de AP teşkilatı militanlarını da harekete geçirmekten geri durmamıştır. Bu devlet ve parti görevlileri dışında beşleme Milliyetçi Öğretmenler Sendikası örgütüy-

le de öğretmenler arasında iltik çıkartmaya çalışmıştır. 2.000'i aşkın öğretmen için «teşvikçilik» suçuyla soruşturma açılmış ve başta TÖS ve İlk-Sen yöneticileri olmak üzere 200'e yakın öğretmene işten el çektilmiştir. Ayrıca birçok il ve ilçede saldırılar düzenlenerek boykot yapan öğretmenler yıldırmak istenmiştir.

Siyasi iktidar ve usakları bu konuda kamuoyunu yanıltmak için her çareye başvurmuştur. Büyük tirajlı Bâbü'ali basını bile gerçekleri doğruya yakın rakamlarla açıklar, boykota katılanların öğretmenlerin yüzde 90'ı olduğunu belirtirken, resmi açıklamalarda katılma oranının yüzde 5-10 arasında değiştiği yalanı tekrarlanıp durulmuştur.

Bu yalanın karşısında en gerçekçi cevap öğretmenlerin gelir durumlarıyla ilgili yapılacak açıklamayla ortaya çıkar. Türkiye'deki öğretmenlerin 80 bin 350-800 lira arasında maaş almaktadır. İlkokul öğretmenlerinin 800 lira maaşa ulaşması için 18 yıllık bir kıdeme ulaşmaları gerekir. Başlangıç için 20 lira aslı maaş alan öğretmenlerin eline geçen 350 liradır.

Öğretmenler yurt çapında yürüttükleri boykot hareketinde yalnız kalmamışlardır. Birçok ilde, üniversite ve yüksek okullarda öğretmenler ve profesörlerle birlikte öğrenciler boykotları destekleyici çalışmalar yapmışlardır. Hacettepe Üniversitesinde 42 öğretim üyesi derslere girmemiş, Ege Üniversitesinde düzenlenen forum sonunda Tıp, Ziraat, Mühendislik Bölümleri, Fen ve Disiplin fakülteleri süreli boykota girmişlerdir. İstanbul'da öldürülen Battal Mehmetoğlu için boykota giden Diş, Hukuk, Edebiyat, Teknik Üniversite, Teknik Okul, Robert Kolej, Devlet Mühendislik Akademisi öğrencileri de öğretmenlerin bildirilerini dağıttıkları gibi, ayrıca boykotu destekleyen bildiriler de yayınlamışlardır.

Öğretmenlerinin boykotunu desteklerken polis saldırısına uğrayan liseli gençlerden biri (yanda) ve bozuk düzene başkaldıran küçük bürokratların görevden alınan sendika liderleri Kenan Keleş, Fakir Baykurt. (Altta)

Ankara'da ise OTDÜ ve Hacettepe Üniversitesi öğrencileri ile öğretim üyeleri başlattıkları boykotun bir nedeninin Amerikan 6. Filosunun gelişini protesto etmek, bir nedeninin de öğretmenleri desteklemek olduğunu açıklamışlardır. OTDÜ'de 150 öğretim üyesi öğretmen boykotunu desteklediklerini bir bildiriyle de kamuoyuna duyurmuşlardır. SBF Profesörler Kurulu

da, boykotu desteklediğini aldığı kararla belirtmiştir. Ayrıca Halkevleri Genel Merkezi ve Türk Hukuk Kurumu gibi birçok kuruluş da öğretmenler boykotunu desteklediklerini çeşitli bildirilerle açıklamışlardır.

Perşembe günü İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesinde bir forum düzenleyen öğrenciler öğretmen boykotunu desteklediklerini belirtmişlerdir. Forum-

dan sonra üçbin öğrenci Aksaray'a kadar yürümüş ve TÖS lokali önünde konuşmalar yaptıktan sonra dağılmıştır.

İşbirlikçi iktidarın devamlı olarak yanıltıcı açıklamaları ve baskıları karşısında TÖS ve İLK-SEN yöneticileri «Yargıç önüne çıkmayı çok arzu ediyoruz. Bu yoldan Anayasa Mahkemesi'ne giderek anti-demokratik memur ve öğretmen mevzuatını iptal ettirme olanağını bulacağız. Anayasa dışı baskıları bu yoldan kıracağız» demişlerdir. Ayrıca Başbakan'ın ve Milli Eğitim Bakan'ının davranışlarının da usulsüz olduğu üzerinde durarak bu konuda Sunay'a bir telgraf çekmişlerdir.

Bu arada öğretmenlerin boykotlarını destekleyen liseli öğrencilerin düzenlediği her toplantıda da iktidarın usaklığını yapan bir kısım toplum polisi düldülmekten geri durmamıştır. Özellikle İstanbul'da liseli öğrencilerin boykotu desteklemek istediği hareketler toplum polisi tarafından şiddet kullanılarak engellenmeye çalışılmış, birçok genç dövülmüş ve nezaret altına alınmıştır.

Böyle geniş bir alanda, büyük bir güçle ve destekle ortaya konan öğretmen boykotu, yöneticilerinin de açıkladığı gibi, haklarını alıncaya kadar sürdürebekleri sürekli eylemlerin bir başlangıcı olmuştur. İnsanca yaşamak için gereken sosyal ve idari özerkliklerini, grev hakkıyla bütünleşen gerçek sendikalaşma haklarını alma yolunda girişilen bu hareket, gelişen yapıyla, küçük bürokrasinin diğer kesimlerine de öncülük etmiştir. Nitekim, Türkiye Personel Sendikaları Federasyonu, 6. nümsüzdeki hafta bütün devlet memurlarının boykotta gideceklerini açıklamıştır.

TiP, gençliğin ve öğretmenlerin direnişini destekliyor

Devrimci gençlerin öldürülmesi ve öğretmenlerin direnişi üzerine TiP Genel Başkanı Mehmet Ali Aslan bir demec, vererek partisinin görüşünü açıklamış, bu arada şehit Battal Mehmetoğlu'nun nasıl bağında gençlerle birlikte nöbet tutmuştu. Aslan'ın demeci şöyledir:

«Faill meçhul siyasi cinayetler birbiri kovaladığı halde Demirel Hükümeti'nin hâlâ istifa etmemiş veya istifaya mecbur edilmemiş olması endişe vericidir.

«Can güvenliği kalmamıştır. Ülkemizin bir kısım topraklarını işgal eden Emperyalist Amerika'ya karşı çıktıkları için, bu soygun ve sömürü düzeninin emekçi halk yararına değiştirilmesini istedikleri için, vatansever genç kardeşlerimiz bir cinayet şebekesinin kursunlarına hedef olmuşlardır. Bu cinayetler günümüzde, zahıta kuvvetlerinin gözleri önünde işlenmiş ve failler yakalanmamıştır. Vatandaşların güvenliğini sağlamayan iktidar, mesruiyetinin temel dayanağını kaybetmiştir. İktidarın bu korkunç siyasi cinayetlerinin tahrikçisi, teşvikçisi ve hattâ tertipçisi olduğu hakkındaki şüpheler her geçen gün artmaktadır. Vatandaşlarımızın güvenliğini sağlamakla görevli Devletin zabıta kuvvetleri ise emperyalizme karşı, sömürü ve

baskı düzenine karşı direnen vatanseverler için bir tehlike kaynağı haline gelmiştir.

«Emperyalizm ile işbirliği yapan dışa bağlı bir avuç ağam, sermayedarın saltanatını sürdürmek için, Türkiye halkı açlığa, sefalet, cehalete mahkum edilmiştir. Bu haksız, insafsız sömürüye ve soygunu karşı çıkarakları öldürmek suretiyle düzenin sürdürüleceği zannedilmektedir. Ne yapılsa boş, tarihin akışına engel olmak mümkün değildir. Düzen değişecek ve korkunç cinayetlerin hesabını sormak mahkemeli kütürasya kalmayacak, elleri kanlı emeller muhakkak cezalarını bulacaklardır.

«Türkiye'de öğretmenler tümüyle halk çocuklarıdır. Bu soygun ve sömürü düzeninin korkunç cenderesinde ezilen yoksul alle çevrelerinden gelmişlerdir. Kendileri de sarf ettikleri emeğe ve kabiliyetlerine rağmen anaları, babaları ve kardeşleri gibi açığa, yoksulluğa mahkum edilmişlerdir. Çeşitli baskılar ve kıyımlarla hayatlarından bezdirilmiş, kendilerinden insanca yaşama imkanları esirgenmiştir.

«Emperyalizmin etkisinde ve kontrolünde, egemen sınıfların çıkarlarına uygun bir eğitim düzeni kurulmuştur. Öğretmene ulusal olmayan bir eğitim sistemini uygulama görevi verilmiş istenmiştir.

«Aydın halk çocukları elbette buna

karşı çıkacaklardır ve çıkmışlardır. Anayasal haklarını kullanarak çeşitli biçimlerde direnme örnekleri vermişlerdir. Bu mücadeleleri, sadece kendileri için değil, çocuklarımız için, tüm Türkiye halkları içindir, bizlerin mutluluğu ve Türkiye'nin tam bağımsızlığı içindir, Anayasanın özü ile uygulanması içindir.

«Öğretmenlerin hakkı dileklerine, Anayasa aykırı ceza tehditleri ile cevap veren ilkel zihniyet asla başarı kazanamayacaktır.

«Tüm işçiler, yoksul köylüler, küçük esnaf ve zanaatkarlar, arkadaş memurlar, ilerici gençlik ve aydınlar! Sizler elele verip siyasi cinayetlerin faillerini ortaya çıkarmalıyız, öğretmenleri, hakkı dileklerini gerçekleştirmek için bütün imkanlarımız ile desteklemelisiniz.

«Tüm ezilenler. Saffarımızı sıklaştırmalı, kenetlenmelisiniz. Miting, yürüyüş gibi düzenli, örgütlü, anayasal kitle hareketleri ile tam bir dayanışma içinde bu soygun ve sömürü düzenine karşı çıkmalıyız.

«Bu bozuk, bu çürümüş düzen elbet değişecek, emekçi halk demokratik yoldan iktidara gelecek ve sosyalist iktidar gerçekleştirecektir.»

— HEDEFİMİZ İLERİ GİTMEKTİR!..

Büyük bürokrasi sermaye ile tamamlanırken...

Küçük Bürokrasi Başkaldırdı

İbrahim OSMANOĞLU

iLKIN yurdun çeşitli yerlerinde başlayan öğretmen boykotları, TÖS ve İlk-Sen genel merkezlerinin aldığı bir kararla tüm Türkiye'ye yayılmıştır. 15 Aralık pazartesi günü başlayan 4 günlük boykoda daha ilk günden öğretmenlerin yüzde 85'i katılmıştır.

Bir süreden beri verilmeyen ek ders ücretlerini ve eğitim ödeneklerini öğretmen boykotuna temel neden olarak göstermek büyük bir yanlışlıktır. Bunu bardağı taşıran bir damlacık olarak değerlendirmek gerekir. Bu ücretler ve ödenekler, öğretmeni içinde bulunduğu ekonomik sıkıntıdan kurtaracak değerde değildir zaten. Aslında aldığı ortalama 500 TL. aylık bu kapkaç düzeninde bir işe yaramamaktadır.

Amerika, Türkiye, İran, Pakistan uzmanlarının, Cento ülkelerinde (Türkiye, İran, Pakistan) yaptıkları bir incelemeye göre, bir atın aylık gideri 363, bir öküzün aylık gideri de 429 liradır. Mesleğe yeni giren bir öğretmenin aldığı maaş ise 350 TL'dir. Bu rakamlar gösteriyor ki, öğretmenler öteden beri açtır, yoksuldur, kıcı yamalıdır. Bakkalından kasabasına borçludur. Burada karşımıza, artık saklanmayacak bir gerçek çıkıyor. O da, öğretmenin yoksulluğunun 30 milyon halkın yoksulluğundan ileri geldiği gerçeğidir.

Peki neden yoksuldur bu 30 milyon halk? Üreten insan neden yoksul olsun? Çalışanlar emeklerinin karşılığını niçin alamıyorlar?

Köylerdeki toprak işgallerinden tutun, öğrenci hareketlerine, öğretmen boykotuna varan sosyal olayların nedenleri bu soruların içinde saklıdır. Türkiye halkları (öğretmeni, memuru, öğrencisi de dahil) korkunç bir şekilde sömürülmektedir. Yeraltı, yerüstü zenginlik kaynakları yabancı şirketlerin elindedir. Türkiye ekonomisi emperyalizmin hegemonyası altına girmiştir. İktisadi alanlardaki tröstler, karteller, konsorsiyomlar, askeri alandaki Nato, Cento gibi ittifaklar, eğitim alanındaki uzmanlar, barış gönülleri Türkiye'yi ve Türkiye halklarını bir örümcek ağı gibi sarmış, ülkeyi her yönüyle bağımlı duruma düşürmüştür.

Yabancı sermaye ile sarmaş dolaş olan komprador burjuvazisi kendi siyasal ve ekonomik iktidarını bu yolla sürdürmekte, milli gelirden en büyük payı emek karşılığı olmadan cebine indirmektedir. En çok çalışan, üretime en büyük katkıda bulunan işçi köylü sınıfı ve arkasından küçük bürokrasi kesimindeki aydınlar (öğretmeni, memuru) milli gelirden en az payı almaktadırlar. Böylece ekonomik yönden sermayeyi elinde tutanlarla, milli gelirden en az pay alanlar arasında bir çıkar çatışması doğmuş oluyor.

Egemen çevre ve onun siyasal iktidarı bu çatışmaları önlemek, sömürülerini sürdürmek için halkla kendi aralarında küçük bürokratları bir duvar gibi kullanmışlardır. Böylece halk tepedeki büyük soygunu yıllardan beri görememiştir. İlk bakışta görüldüğü ve kısıldığı köydeki öğretmenin aldığı 300.500 lira olmuştur. Ama artık o duvar yıkılmıştır. Korkunç sömürüyü halk da anlamaya, görmeğe başlamıştır. Bu çıkar çatışmasında küçük bürokratlar, yöntemlerini halkın yanında yer almakla saptamışlardır. Öğretmenlerin boykot eylemi de bunu göstermektedir. Bu eylem proletaryanın eylemi doğrultusundadır.

Öğretmenlerin çoğunluğu yoksul halk çocuklarıdır. Sosyal ve ekonomik yerleri, koşulları halktan ayrı da olsa, kendilerini halktan soyutlayamazlar. Kökeni itibarıyla devrimci bir yapıya sahip olan öğretmenler Türkiye'nin emperyalist etkiler altında olduğunu görmekte ve siyasal bilinçli bilinmektedir. Bu

siyasal bilinç giderek ekonomik bilinçle birleşmekte ve öğretmeni düzene başkaldıran eylemlere itmektedir. Öğretmenlerin eylemi, küçük bürokrasinin, sırtını sermayeye dayamış büyük bürokrasi ile işbirliği yapamayacağı tarihi gerçeğini ortaya koymuştur.

Bu arada şunu da belirtmek yerinde olur: Öğretmenler, memurlar, aydın üniversite gençliği hiçbir zaman toplumun öncüsü olduğu iddiasında da değildir. Devrimci hareketin öncüsü elbetteki işçi sınıfıdır. Öğretmenler ve diğer aydınlar bu eylemleriyle işçi sınıfının öncülüğündeki düzen değişikliğine yardımcı olmakta, katkıda bulunmaktadır.

GENE amaç bakımından bu ana nedenden ayrı sayılmayacak bir başka nedeni daha var bu boykotun: GREV hakkını elde etmek. Grev hakkı olmayan bir sendika soyut kavgacılığın ötesine kolay kolay geçemez. Soyut kavgacılık ta ekonomik ve siyasal iktidarı ellerinde tutanların gücü, bas. kısı karşısında etkisiz kalmaktadır.

624 sayılı «Devlet Personeli Sendikaları Yasası» memurlara grev hakkını tanımamaktadır. Bu yüzden öğretmen boykotunu yöneticiler yasaları aykırı saymaktadırlar. Kovuşturmalar, bakanlık emrine almalar bir suçluluk telaşı içinde daha ilk günden başladı. Müfettişler şimdiden seferber edilmiştir, bunu savcılarının seferberliği takibedecektir. Bunlar olağan şeylerdir, olacaktır. Yöneticilerden «aferine» bekleyecek yok içimizde.

Sosyal olayların bunalımın son kertesine geldiğinde patlamasını, köhnemiş yasaların, tehditlerin, baskıların önlemiyebileceğini görüyoruz. Köhnemiş yasalar etkili olsaydı bugün 120 bine yakın öğretmen boykotta olmayacaktı. Öğretmenlerin karşısına çıkarılan yasaların ve 624 sayılı Devlet Personeli Sendikaları Yasası'nın Anayasaya aykırı olduğu ortada. Öğretmenlerin eylemi ise Anayasaya aykırı değildir. Anayasaya aykırı yasaların değiştirilmesi ise ancak Anayasa Mahkemesi'ne gitmekle olur. Bunu burada noktaladıktan sonra biraz da öğretmen-bakanlık ilişkisine değinelim:

ÖĞRETMEN, bakanlık ilişkisi dünyanın hiçbir yerinde Türkiye'deki kadar berbat değildir. Ve yine Türkiye'deki Milli Eğitim Bakanlığı kadar «arap saçına» dönmüş bir bakanlık, zannetmiyorum, bir başka ülkede bulunsun!

Yıllardan beri Türkiye'de milli eğitim bakanları tek şeyi görev bilmişlerdir: Yabancı uzmanları dinlemeyi ve öğretmen kıymayı... Çünkü milli eğitim bakanları bağırdıkları siyasal partilerin görüşleri dışına çıkamayan sadık kapıkulları durumundan kendilerini kurtaramamaktadırlar. Bu durumda milli eğitim bakanları ne denli iyi niyetli kişiler olurlarsa olsunlar hiçbir şeyi değiştiremezler.

Şimdi bakanlık koltuğunda mesleğimizden biri olan Prof. Orhan Ögüz oturmaktadır. Bu sayın bakan daha koltuğunu ısıtmadan verdiği beyanlarla bir iş yapamayacağını, öğretmenleri avutmaya ile dört yılını geçireceğini ortaya koymuştur. Seçim bölgesi Eskişehir'de verdiği bir beyanla «tüm öğretmenlerin profesör olmaları için kanun teklifi» hazırladığını buyurdu. Sayın bakan galiba öğretmenlerin, horoz çeki ile ağıllamalarını kesecek çocuklar olduğunu hesaplamıştır. Yine, çiçeği burnunda milli eğitim bakanımızın, İlk-Sen'in kendisine verdiği öğretmen so-

runlarına ilişkin muhtıraya «ben politik bir adam değilim» cevabını vermesi şahane bir mizah örneğidir. Gerçekte politik adam değilseniz niye bir siyasal partiden aday oldunuz, parlamentoya girdiniz ve bakanlık koltuğuna oturdunuz.

Yine, halefi zehir hafiyeye taş çıkartacak bir işçileri bakanı çıkıyor öğretmenlerin karşısına «totaliter ve sosyalist ülkelerde bunu yapanları (Öğretmen boykotunu kastederek) asarlara» diyor. Totaliter ülkelerle sosyalist ülkeleri aynı çizgide gören bakanın kültürüne hayran kalmamak elde değil doğrusu.

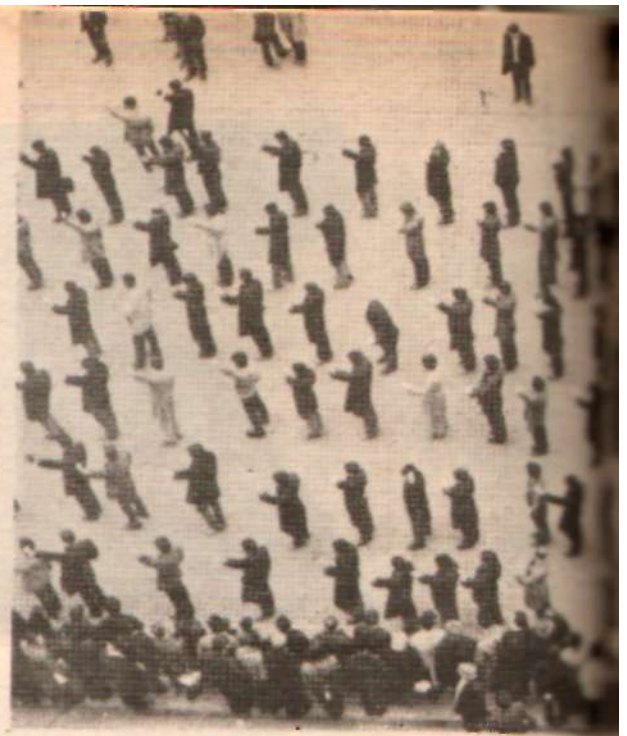
Biz gene dönelim milli eğitim bakanımıza. Kendisi:

- 1 — Bugünkü eğitimin çıkmazlarını...
- 2 — Vietnam canavarı Conson'la (o zaman başkan yardımcısıydı) zamanın dışışları bakanı F. Cemal Erkin arasındaki mektuplaşmalarla kotarıp, 14 Ocak 1965'te millet meclisinde, 2 Nisan 1965'te de Senatoda görüşülüp onaylanan ve 10 Nisan 1965 tarihli Resmi Gazete'de yayınlanan bir kanunla Anadolu'nun dört bir yanına dağılan barış gönüllülerinin hangi emellerle çalıştıklarını ve çoğunun ajan görevi ile geldiklerini...
- 3 — Öğretmen kıyımının kış kıyamet demeden kasıtlı olarak sürdürüldüğünü...
- 4 — Çağdaş bilim ve eğitime aykırı eğitim ve öğretim yapıldığını, gizli kuran ve hafız kurslarının çığ gibi çoğaldığını...
- 5 — Sayın 90'a yaklaşan İmamhatip okullarında yoksul halk çocuklarının, egemen çevrelerin çıkarlarını koruyacak biçimde beyinleri yıkanarak, birer yoz militan olarak yetiştirildiğini...
- 6 — Yönetmeliklere faşist maddeler eklenerek öğretmenlere göz dağı verildiğini...
- 7 — İki milyonu aşkın halk çocuğunun okulsuz ve öğretmensiz olduğunu ve mevcut okulların «tamamı kuru bakır» bulunduğunu...
- 8 — Kültür Emperyalizminin kafa sömürgeciliğini ne korkunç bir biçimde sürdürdüğünü...
- 9 — Kitap keşmekeşini ve soygununu...
- 10 — Kısaca bugünkü milli eğitimimizin «gayrimilli eğitime» dönüştüğünü... en az bizler kadar bilmektedir. Bu gerçekleri yalanlayamayacağı gibi, «efendim bunlar benim bakanlığında olmuş işler değildir» de diyemez. Bu durumda sayın milli eğitim bakanı Orhan Ögüz'a düşen görev, gücü yeterse eğer, bu gerçeklerin üstüne eğilmek olmalıdır. Yoksa devlet radyosunda, öğretmen boykotu ile ilgili yayınları hükümet adına yasaklayıp, tek yanlış yayınlara, baskılara işin üstesinden gelinmeyeceğini hesaplamalıydı.

SONUÇ olarak, öğretmenlerin boykotu sosyal bir olaydır. Köklü dönüşümlere kapıları aralamıştır. Büyük sermaye ile büyük bürokrasinin birbirlerini tamamlaması karşısında, küçük bürokrat aydın kesiminin yerinin halkın yanı sıra olması gerçeğini ortaya koymuştur. İnsanları inim inim ineten bir soygun düzenine bir başkaldırma eylemidir öğretmen boykotu. Çizgiler iyice kalınlaşmış, yöntem belirlenmiştir. Bir yanda büyük sermaye ile tamamlanan büyük bürokrasi ve onların siyasal iktidarı vardır, bir yanda da işçi ve köylü sınıfları ve çıkarı onların çıkarı ile çatışmayan küçük bürokrat (öğretmen, memur, öğrenci) kesimi. Kimin yenik, kimin galip olacağı uzun olmayan bir süreçte anlaşılacaktır.

Yaylın
ateşi olanca
hızıyla
sürdü.
Battal,
karnından
sonra
başından
kursun
yedi. Bir
kursun
gözünü
oydu.
Battal
öldü...

■ Şehit Battal Mehmetoğlu'nun İstanbul'da Sol yumrukları göğe yükselmiş bir demir Turgut'ların, Duran'ların, Mehmet'in ve Mehmet Büyüksevinç'lerin ve Battal'ın

«Babası öleli çok oldu. Bir anası var, iki de kardeşi. En büyükleri Battal'dı... Yoksunluklar, zorluklar içindeydi... Hem çalışıp, hem okuyordu. O da, tıpkı şehit kardeşi Mehmet Büyüksevinç gibi emekçi - öğrenci idi...»

Yıldız Devlet Mimarlık Mühendislik Akademisi bir hafta içinde iki defa devrimci kanıyla sulandı... Nagım başında nöbet tutan devrimci kardeşleri, «Aha bu kan, bizim devrim kınamız!» diyorlardı.

Onların Dö Kan Bizim

Bugün

Devrimci Kuvvetler No 11 Sayfaları - İstanbul

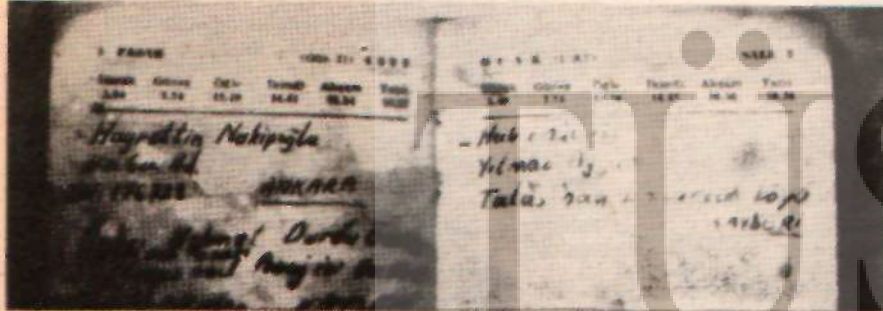
22-6-969

22

50

270

fenti ab.
Mehmet Suha Gülsener
Yemeniciler cad 1580
Yenişehir
Yenişehir

■ İşte Büyüksevinç'i, Mehmetoğlu'nun ve diğer devrimcileri hangi çevrelerin vurdurduğunu ispatlayan belgeler... Üstte, Yıldız'daki birinci cinayetten sonra devrimciler tarafından yakalanan katilin suç ortaklarından Mehmet Suha Gülsener'in üzerinden çıkan Bugün Gazetesi abone maktuzu ve altta aynı şahsın defterindeki bir haberleşme adresi: Hayrettin Nakib-oğlu'nun adresi ve telefon numarası... Katiller, devletin en büyük emniyet sorumlusu ile, Emniyet Genel Müdürü ile devamlı irtibat halindedirler... Devrimci kanı dökenlerin katilleri neden başıboş geziyor? Başka neden aramak gerekir mi?

«Kara günlerin sonuna bayram derler kurban. Ak günlerin top top olup her yere çaydığı an. Oysa karagün, üstümüzde kararır durur.»

«Mehmet'in kanıyla kardık bayram kınamızı. El gibi şenlik gölen nerde. Hep coşku, hep nöbet. Her an bin ölüm bekler bizi. Topumuz ölümün eşliğinde. yiz. Bir patlama, birkaç tarak yağh kurşun, karayagız yigitlerden çoğu her an toprağa düşebilir.»

«Gözleri lyice dönmüş. Camilerde, gazetelerinde yayın yapıyorlar. Bu binaları bir anda havaya uçurmayı kuruyorlar. Ellerinden gelse diri diri yakacaklar bizi.»

«Bizim silahımız yok. Bir sopayla, bir demir çubukla nasıl karşı durulur ellerinde emperyalizmin otomatik tabancaları bulunan katillere. Ama direniyoruz. Topyekun bir öldürmeyi önlemek için direniyoruz.»

«Sanırlar ki bizde silah var. Kamuoyuna böyle yansıtıyorlar. Oysa Amerikan Emperyalizmi camilerde zavalı halkı silahlandırıyor bize karşı.»

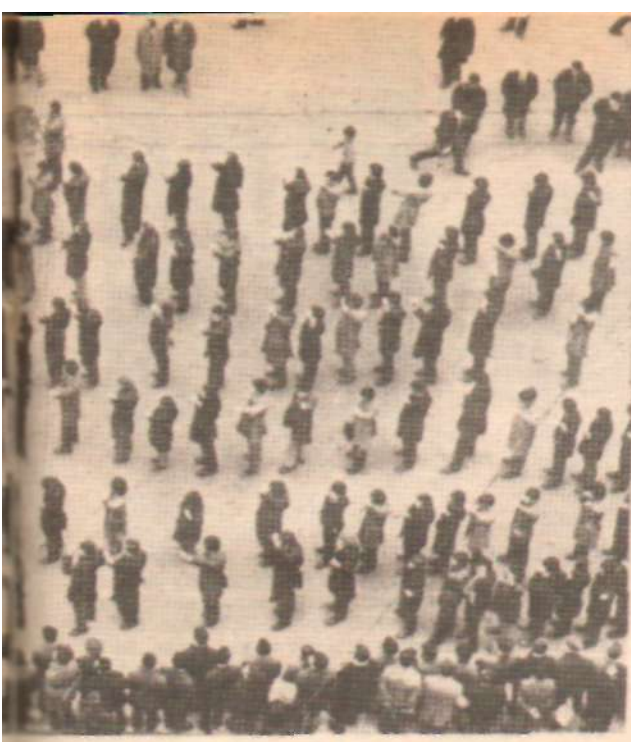
Bayram günü, kapkara bulutlarla kaph gökyüzü. Yağmur olanca hıncıyla yağıyor. Evlerde şenlikler, şölenler düzülüyor. Camilerde Tanrıya yakarışlar sunuluyor, bağışlanmalar dleniyor... Sokaklarda bayram şekerleri. Radyolarda hükümet adamlarının sözümona kardeşliğe, barışa, insanlığa... çağrıları. Delikanlıların, yavuklılarıyla buluşmada ivedilikleri.

Bayram, Yıldız Devlet Mimarlık Mühendislik Akademisi'nde daha ayrı biçimde geçiyor. Devrimci arkadaşları Mehmet Büyüksevinç'in karayası var içlerinde. Bir burak özlem, bir acı coşku içindeler. Yeni bir saldırıya karşı nöbet tutuyorlar. Hepsi Anadolu'dan gelmiş, kimleri kimseleri yok. Evleri barkları, yalnız okul, yatakhane, kantine. Ama ne mümkün bir an boş oturmak, bayramlaşmak birbirleriyle. Herbiri bir yönde, herbiri bir kapıda nöbetçi. İçlerinde bir kuşku: «Toptan öldürecekler!»

14 Aralık gecesi Yusuf Bayram, nöbet coşkularını bir şürle dile getiriyor.

Vatan için ölmek
Vatan için ölmek ne iyi
Özlenen sevgililerin kucakı gibi
Sıcak ve serin
mutluluğu onda bulurum
uzun ve derin
Vatan için ölmek ne iyi
Ölümlerin en mutlusu
Acısız kederimiz
Bir kış kadar hafif
Bulutlar kadar serin

Hadi dostlar
Beklemeyin
Beni toprağa verin
Mehmeti ona yolladık
Albayrağa doladık
Fakir Anadolunun gözyaşı Mehmet
Emperyalizmin kurbanı Mehmet
Güneş seninle doğacak
Bekle Mehmet
Mehmet
Mehmet

Cenaze törenine tüm devrimciler katıldılar... Vedatların, Atalay'ların, Ali'nin, Mehmet Cantekin'lerin, Taylan'ların, ...sormaya andçiliyordu...

BATTAL'IN CENAZE TÖRENİNE KATILAN DEVRİMCİLER
— Bir Battal vurulursa, bin Battal yetişir; devrim için vuresür —

öktüğü

Devrimimizin Kınasıdır!

Yusuf Bayram, Mehmet'in türküsünü tüm devrimcilerle adarken, Yıldız Camii'nde yeni kıyım planları hazırlanıyor. Polis arabaları karşı yolun kıyısında birer tank görünüşüyle kararıyorlar gecede. Toplum polislerinin ak tolgaları, ak kemerleri parlıyor. Başlarında şefferi, küme küme, birer ikişer geziniyor polisler.

Tan ağarıyor, Yıldız Camii'nde namaz bitiyor. Öncüler gözetlemelerini yapıyorlar. Sonra yüz elli kişilik bir cihad ordusu, «Allah allah! Komünistlere ölüm!» çığlıklarıyla Harb Akademisi yanından geçip Devet Mimarlık, Mühendislik Akademisi'ni kurgun yağmuruna tutuyor. İlk ağızda kendilerine karşı duran Battal Mehmetoğlu'nu öldürüp polislerin önünden çekip gidiyorlar.

«Battal'ın yığıtçe karşı duruşu hepimizi kurtardı,» diye söze başlıyor, o an ön kapı nöbetinde bulunan arkadaşları.

«Bir gürültülü geldiler. Bir tufan gibi. Birden yayım ateşine geçtiler. Sonra okula girmek istediler. Hepimizin esenliği için ilk kez Battal karşı koydu.

«— Durun! Giremezsiniz! diye bağırdı.

«Bir kurşun ilkin karnına saplandı. Kendisini siper atmasını söyledik. Önce geri döndü. Sonra ellerini havaya kaldırıp yeniden bağırdı sakırganlara:

«— Durun, giremezsiniz! diye.

«Yayım ateşi olanca luncıyla sürdü. Battal, karnından sonra başından sayısız kurşun yedi. Bir kurşun gözünü oydu. Battal öldü! Çırpıntısız öldü Battal! Yığıtlere yarasır biçimde. Sonra kanı göleklendi. Aha bu kan, bizim devrim kınamız!»

«Polis, hiç ilgi göstermedi. Gösterse böyle olmazdı. Günlerdir onlar da nöbet tutar biz de. Onlar çok. Değişirler. Biz hep aynı arkadaşlar. Uyku nedir, dinlenme, yemek nedir görmedik kaç gündür!»

Kış'ın güneşli bir sabahı 14 Aralık. Yıldız Mimarlık Mühendislik Akademisi önünde bir birikinti. Coşkulu, şaşırın öğrenciler. Uykusuzluktan gözleri morarmış, ağızdan, yorgunluktan halsiz düşmüşler. İçlerinde acıların en katısı...

«Polis katilleri bulmak istemiyor. Biz bulacağız!»

«Bundan sonra eyleminiz ne olacak?» sorusuna hepsi aynı karşılığı veriyor:

«Tertipçileri belli. İlk katilleri bulacağız. Sonra devrim için direnişimiz sürecektir. Meydanı Amerikan emperyalizmine koymıyacağız. Halkımızın esenliği için bin can değer. Tek güvencimiz halkımızdır.»

Sonra Malatya'dan telefonlar, telgraflar geliyor. Battal'ın en yakın arkadaşları, hemşehrileri Battal'ı konuşturuyorlar hep. Battal, kanlar içinde yatıyor.

«Battal, kimsesiz olduğundan çok sıkıntı çekti. Devrimci oluşunun gerçek nedeni de bu.» diye başlayıp sonra Battal'ın hayat öyküsünü anlatıyorlar:

«Babasının adı Süleyman. Babası öleli çok oldu. Bir anası var, iki de kardeşi. En büyükleri Battal'dı. Battal 22 yaşında. İlkokulu Malatya'da okudu. Ortağı da Malatya Sanat Enstitüsünde. Orda hep birinci oldu. Onun için de 1962 yılında İzmir - Tire Yatılı Sanat Enstitüsü'nün sınavlarını kazandı. Dört yıl önce de Teknik okulunun sınavlarını kazandı. İlk sene İstanbul'da okudu. Çeşitli maddi yoksunluklar, zorluklar nedeniyle birinci sene sınıfta kaldı. Sonra Elazığ'a teknik okul açıldı. Oraya gitti. Birinci sınıfın ikinci yılıyla, ikinci sınıfı Elazığ'da okudu. Bir ay önce naklini buraya yaptırdı. Hem çalışıp hem okuyordu. İstanbul'da çeşitli fabrikalarda çalıştı. Elazığ'da çok zorluk çekti.

«Kimsesiz olduğundan yaşadığı süre içinde hayata tüm zorluklar içinde geçti. Eğer hayat denirse buna.»

«Devrimci eylemlerde bulundu mu daha önceleri?»

«Elazığ'da bir fikir kulübü kurmaya uğraştı. Çeşitli nedenlerle engellendiği için başaramadı. Burda da ilk günden beri gece gündüz nöbet tuttu.»

«Şimdi kardeşleri nerde Battal'ın?»

«Birişi ufak. Malatya'da anasıyla birlikte. Birişi de İzmir'de kaynakçılıkta çalışıyor. Telefon etti, gelecek. Ama daha gelmedi. Radyodan duymuş.

«Geleli yakın bir süre oldu. Arkadaşlara kendisini tez sevdirdi. Hemen hemen en sevilenimiz Battal'dı. Yalnız biz Malatyalılar içinde değil, çevrede de kendisini tez sevdirmesini bildi. Ağırbaşlı, temiz bir çocuk. Daha doğrusu babacan bir yığıldı. Öldürdüler! Devrim adına öldürdü Amerikan Emperyalizminin işbirlikçileri!»

«En son ne zaman gördünüz Battal'ı?»

«Her gün görüyorum. İlk günden beri nöbet tutuyor. Hiç dışarı çıkmadı. 14 Aralık gecesi saat 00.1'de ben nöbetteydim. Zaten sabaha kadar nöbet tuttuk. Bir ara şakalaştık bile.»

«Ne gibi?»

«Ben geriden geldim. Kaldır ellerini, dedim. İlk önce anlamadı. Ciddileşti. Sonra anladı. Gülererek kaldırdı ellerini. Sabaha öldürdüler.»

Osman Yeşil ÇOBANOĞLU

«Z» FİLMİNDEN BİR ÇATIŞMA SAHNESİ
- Yunanistan'da da aynı kanlı oyunlar oynanmıştı -

İLK ŞEHİT
VEDAT
DEMİRCİ
OĞLU

Bir yaz gecesi, sabaha karşı büyük bir sızıntıyla uyandık. Tek bir yürek gibi çarpıyordu yüreklerimiz, kafalarımız bir çalıyordu ve onları kuşatan sarsılmaz inancımız vardı. Ama ter sızıyordu şakaklarımızdan, içimizde kabaran bir şey... Birden yeni bir hayatın söndürüldüğünü, genç bir fıdanın devrildiğini duyduk. Alınma gün doğmadan, yüzüne su değmeden, taze düşünde bağımsız Türkiye'yi görüyorken kana bulamışlar Vedat'ı. VEDAT DEMİRCİ OĞLU, bozkır sabrı taşıyan civan! Aktı kanın toprağımıza, yıkadı kanın taşlarımızı. Ama kumadı. Büyüyen kan dağlarının ilki olarak vardı dikildi ufuklara.

ATALAY SAVAŞ... Kimbilir ne kadar gençti hayata bakışı, ne kadar diri bir delikanlıydı. Ve ne kadar aldı kanı, gürültüyle doluyordu damarlarımız. İkinci bir dağ oldu Vedat'ın yanına...

Adı üstünde KANLI PAZAR. Kargıda koyu ve karanlık bir sis duvarı. Önlerinde beyaz şapkali havarileri. Bir ahret tablosu sanki. Hançer, sopa, tabanca, kama, cop, bomba... Cennet meyveleri bunlar, saçıldılar ortalağa. ALİ TURGUT AYTAÇ, DURAN ERDOĞAN. İki hedef. Değil iki hedef, binlerce hedef. Çünkü Vedat'la başlayan büyük deprem sürüyordu daha. Dağlar bekliyordu. Hangi yaratığın sütünü emmişler, hangi ademin döğünden gelmişler bilinmez. Belki tarihin çöller döneminden kalmış bir sayfa çevrildi. Tozlu, kirlil, okunmaz yazılar ta o

Cinayetlerin Anatomisi

Altan YALÇIN

Z'den (1)

«Ölümler konuşmaz» sırtlarında ölümün güzelliği, hiçbir ilkbahar ve tomurcuklarının bize açıklayamayacağı sırları birlikte götürürler. Soğuyan kemiklerin çevresinde oluşan tuz gibi, yapılamayan açıklamalar, boğulup giden savunmalar, muhtıralar, yetki itirazları, yargılama yöntemleri, olayların yorumuyla kabardıkça kabaran toprak. Ölümler tarihin nasıl oluştuğunu bilemezler. Tarihi kanlarıyla sular, ölümlerinden sonra olup bitenleri öğrenemezler. Yaptıkları fedakarlığı bilmezler, bu bilmezlik onların daha da güzelleştirir...

«...Bu günün insanları sözlerin değerine değil yalnız görüntülere inanıyorlar. Ben de insanlar için bu tür bir fotoğraf olacağım fotoğraf biçiminde evlerinin içine gireceğim»

«Haksızlıkla adaletin, yoksullukla zenginliğin, barışla savaşın bir arada yürümesi gerektiğini kim savunmuştur?»

«Zengin tüccarlar, traktör ithalatçıları Esso Pappas fabrikalarının işletme müdürü. Büyük toprak sahipleri. Borsacılar. Hayatları Selanikle orta avrupa arasında geçenler. Ellerindeki numaraları verip küçük bir bahşis bırakarak pardesülerini alıyor, sonra mermer merdivenlerden iniyorlar. Bazıları, tuvaletlerin çekiciliğine dayanmıyor.

- Elbiseni kime yaptırdın?
- Kiyukaya Ya sen?
- Atina'da Talya'ya.
- Çok yakışmış.
- Tesekkür ederim.

Geçirdikleri güzel gecenin anısı olan programları kimse atmıyor, sakhyacaklar. Beyler bitip tükenmek bilmeyen merdivenlerde hanımlara yardım ediyorlar.

- İkinci bölüm benim hoşuma gitmedi.
- Benim sevdiğim kuğunun ölümüydü.
- Şekerim, sevdettiğimiz kuğunun ölümü değil ki Prokofiyev'in ROMEO VE JULYETİ.
- Her neyse, kız bir kuğu kadar zarıftı.
- Romeo'nun kuğusu.
- Çok şeker şey...
- Hah kah ha!

S. Ali'den (2)

«Kulaklarımız neler duyuyor, gözlerimiz neler görüyor, fakat bunlardan hiçbirine milletçe şaşırmıyo-

ruz. ÇÜNKÜ; millet bütün bunları senelerden beri biliyor, fakat Şef idaresinin kor:usundan gık diye miyordu. Kırk haramilerin yaptıkları işlerden hangisini bilmiyorduk?

Recep Zühtünün metresini öldürüp de hâlâ başımızda vali olan F. K'nın bir raporu ile adaletin pençesinden kurtulduğunu, maktul kadının kardeşi Haydar isimli haytanın, katilin parası ile cebini doldurup Amerikaya gittiğini bilmiyor muydu?...

... Bir Genel Kurmay başkanının şımarık oğlu. nın esrarı çözülmeyen cinayeti de bizi hayrete düşürmedi... Daha on sene evvelki serveti malum olan milli kamburun hangi yollardan milyonları vurduğunu millet bilmiyor mu idi. Başbakan olmuş bir Recep Peker'in, emniyet müdürü olmuş bir Ahmet Demir'in komisyonculuğu ile, Çin konsolosluğuna hava parası olarak apartman kiraladığını bilmiyormu idik. O Ahmet Demir'in siyasi çetesine güvenerek, bir kısmının ispatı imkansız fakat bir kısmının delilleri elimizde olan cinayetlerini bilmiyor mu idik... İstanbul siyasi polislerinin senelerce seflliğini yapan, bir çok vatandaşlara işkenceler eden İnci Şube Müdürü Zeki'nin altın hırızlığı, sonra da bu suçtan mahkum edildiği halde türlü bahanelerle affı beklemek için işi savsakladığı meçhulümüz değildi. En nihayet İnönü.

Kanlı Pazar'da
İmperyalizmin
kuşkırttığı
kaba kuvvet
devrimci
avına
çıkıyordu

nün oğlu'nun bu gün ortaya çıkan, fakat zamanında yine Ahmet Demir tarafından örtbas edilen kanlı hadisedeki rolünü bilmiyor muyduk...

S. Ali'den (3)

«Biz demişiz ki: Bu memleketin istiklali herşeyin üstüdedir. Milletin oluk gibi kan akıtarak kazandığı bu istiklali, siyasi oyunlara alet edip elden kaçırınayalım, sömürücü devletlerin elinde oyuncak olmayalım!...

Cevap vermişler: Hain, satılmış, Bolşevik ajanı!...

... Biz demişiz ki: Halkın selametini teminle vazifelendirilmiş olanların siyaset oyunlarına katılmaya, halka zulmetmeye, onu döğmeye ve halkın sırtına binmeye, onu tabutluklara kapatmağa hakları yoktur. Bunun önüne geçilsin. Cevap vermişler: Bozguncu, devlet düşmanı anarşist...

Biz demişiz ki: Yıllardan beri arkası gelmeyen dalavereler arsa oyunları, memleket dışına para kaçırma rezaketleri, esrarı çözülmeyen cinayetler, millet malı soygunculukları alıp yürümüstür öte yandan millet karasapann-arkasında donsuz didiniyor. Bu gidişatın sonu hayra çıkmaz. Cevap vermişler: Müslit, tezvirel, komünist.

Büyüyen Kan Dağları

MEHMET CANTEĞİN

TAYLAN ÖZGÜR

MEHMET BÜYÜKSEVİNÇ

BATTAL MEHETOĞLU

ALİ TURGUT AYTAÇ

DURAN ERDOĞAN

zaman buyuruyordu bıçak, şiş, sopa kullanma-
yı. İki tepe daha yok oldu bu büyük sarsıntı-
da. Onlar da dağ oldular, varıp ulaştılar Vedat'ın
yanına.

Tunceli. Yalçın kayabıklar. Kaya gibi yü-
rekler. Partimizin can damarı, belki de sosya-
lizmin fişegi.

Tunceli yolunun taşı ısılar
Sol böğründen köpüklü kan fışılar
Yağlı kurşun değdiğini hisler
Hele bir göreyim Sultan Abdal!

MEHMET DOĞAN KILAN göremedi Pir
Sultan Abdal'ı. Bir kurşun. Hem de polisten. Yı-
kıldı yere, yukardaki dörtlüğü söyledi herhalde.
Kolay ölmeyen halkın adamı. Esas odur, onlardı
büyüyen kan dağlarının sarı olanı. Munzur ol-
du bu babayığıt, vardı yanıştı öbür dağlara.
Çoğaldılar. Koca bir sıradağ oldular. Türkiye-
nin her yanından görülen bir sıradağ.

Kahta'ya tabut içinde giriyordu MEHMET
CANTEĞİN. Halkı için çalıştığı, uğraştığı ka-
sabasına, doğduğu yere genç yaşta ölü olarak
götürülüyordu. Yad ellerde hepimizin bildiği
kurşun ona da saplanmamış. Bitmeyen sarsıntı-
nın hızını artırıyordu. Yürekerimiz, gövdemiz,
kafamız acı geşler öğreniyordu. Kim vurdu?
Kim yarattı bu kan dağlarını? Ya onlar bula-
caklar(!) yada biz bulacağız. O zamana kadar

kurumayacak akan kanlar. Bu yüzden Cante-
ğin de vardı gitti büyüyen sıradağın yanına.

Durur mu deprem? Başladı bir kez. Baş-
lattılar. Tabiat kanunu gibi oldu. Bu güzelim
dünyanın dışındaki bilinmeyen bir tabiatın ka-
nunu... Çek tabancam polis bey! Yerleştire gö-
tünden üstüne. Yürü, gökte uçan bir kargaya
nişan almış gibi yürü. Göğsünü kabartarak, gü-
le oynaya git evine. Karım yüzüne gül, çocuk-
larına «büyüyünce siz de benim gibi nişancı o-
lun, ta ştedeki, çok uzaklardaki bir genci vu-
run.» de olmaz mı? Sözgelimi «ben TAYLAN
ÖZGÜR'ü vurdum. Siz de kardeşini vurun.»
gibilerden öğüt ver. Eyyy! Ey Türkiye'min kö-
yünden kentinden, ovasından yaylasından görü-
len yüce dağlar! Büyüyen kan dağları, biri da-
ha geliyor size. İyice büyüydünüz. Devrim tarihi
sızıdan çok sözedecektir. Ahu Taylan'ı. Babası
gözyaşı «ölümüyor artık, yeni Taylan'lar kazan-
dırıyor Türkiye'ye.

«Akşam. Otobüs durağındayım. Yıldızlar
yok. Karanlık bir gökyüzü. Onun bu halini hiç
sevmiyorum. İslidamalı. Ben işçiydim bir za-
manlar. Çalışan aydınlığı sever. İşçi inanır.
Devrim demektir çalışmak. Okulumun adını se-
viorum bu yüzden: «Yıldız Devlet Mühendislik
ve Mimarlık Akademisi.» Kirşehir'in Kaman il-
çesine bağlı Başköy'de yedeksubay öğret-
menlik yaparken de aynı şeyleri düşünüyordum.
Atelye seflisi yaparken yine aynı şeyleri dü-
şündüm. Yasak mı bunlar? Yasak olacak ki

ben de kavuştum ölen devrimciye. Bel MEH-
MET BÜYÜKSEVİNÇ öldürdüm karanlık bir
göğün altında, aynı kurşunla. Ama bir ışık a-
ğış gibi vardım benden öncekilerin yanına.»

Şafak sökmemişti, daha. Sabahın habercile-
ri kuşlar yeni yeni itiyorlardı. Namazlarını
eda, ölüm fermanını imza ettiler. Bellerinde
tabanca, yayıldılar sınıca sabahın ışığına, gö-
ğün alacasına, kışın buğusuna. Kara gölgeler
ezdi ak gölgeleri. Bir kurşun, bir kurşun daha
«Yıldız» ikinci şehidini verdi. Devrimci savaş
dokuzuncu kez yara aldı BATTAL MEHED.
OGLU yine aynı kurşunla kana bulandı. «Çok
üzücü bir olay doğrusu(!)». Uzandı toprağa,
kanı besledi toprağı, toprak büyüdü, korkunç
bir hızla dağ oldu, vardı yetiştirdi o yaman sıra-
dağı. Bu son mu? Bilinmez. Sürüyor büyük
sarsıntı. Büyüyor sıradağ. Yeryüzünün bütün
halkları görüyor Türkiye'nin bu kana olmuş
dağını. Al çiçekler açıyor derinliklerinde. İn-
ancımız besliyor o al çiçekleri, yüreğimizin için-
de onlardan bir demet var, geliyoruz...

Artık dur otur yok
Yok artık bekleme
Vuruyorlar yüzüne yüzüne
Ulu dağlar
Büyüyen kan dağları taptaze
Hiç kurumayacak
Çoğaldı kıvılcıklar
Parladı ateş
Yanıyor meşale
Ve gün yaklaşıyor
Saat çalacak

Şüreyya BERFE

Z'den

«İnsanca yaşamak için gerekli şeylerden yoksun
kalan, uygarlıktan nasıl söz eder? Bu koşullarda in-
sanoğlu nasıl yaşar? Devlet bütçesinin yarısı milli
savunma yerine milli eğitime, spor tesislerinin ya-
pımına, hastahanelere, sanayi yatırımlarına harcan-
sa insanlığa çok daha yararlı bir hayatımız olmaz
mı?... İşte barışın anlamı, işte benim katıldığım bir
toplantıya dayanamayıp kiralık katil tutarak üstü-
müze saldırtmalarının nedeni. Bu gözödümlükler, iki
satır okuyup anhyacak yetenekte olsalar, kendi çı-
karlarına karşı haykırdukları anlamlardı. Çünkü hep-
si yoksul, partal giysili, işsiz işçi, maaşsız maaşlıdır
ve hayatları boyunca da böyle kalmaya mahkumdur-
lar. Çünkü bir takım kişilerin çıkarı bu zavalılarına
koşullarını değiştirmemeyi sırası geldiğinde ellerine
bir kaç kuruş sıkıştırıp önüne ufak bir kemik attık-
ları bazılarının aralarından çıkarıp bu geceki gibi ih-
tiyacı duyduklarında el altında bulundurmaları gerek-
tirmektedir... Bana vururlarken kulumu kıpırdatma-
dım, çünkü hedefleri ben değil, bağlı bulundukları
gizli şeylerin gösterdiği adamdır... Efendilerinin gö-
züne girmek için kendilerine verilen pis bir görevi
yerine getiriyorlar. Hepsinin ilse çağında çocuğu,
hasta karısı, çürük dişleri, ülserleri, korkuları, za-
yif ciğerleri var.»

Basınımdan (4)

«Muhterem devlet ve hükümet reisleri... Sizlere
sesleniyorum... Susturun artık sosyalist geçinen bu
kimseleri... Eğer siz susturamayacaksanız acizliği itti-
raf edin de millet sustursun, Türkiye'de komünist avı-
na çıkma zamanı gelmiştir.. Hatta geçmektedir.. Bu
vazifeyi ya siz yapın veya bizlere müsamaha göste-
rin.» (Mustafa Ramazanoğlu, Sabah 12.12.1967).
«Ey Allahsız Kıtapsız dinsiz imansız, kızıl köpek-
ler! Ölüm sizlere ölüm... Size bir gün ölüm yağdıraca-
ğız ölüm.» (Atalay Karahan, Sabah 10.10.1967).
«Siz imanlı kardeşlerim, birer aslan yürekli kah-
raman mücahit olarak ileri atılmalısınız, satılmış yatan
hainlerini, eli taş sopah anarşistleri bir hamlede
ezerek menhur ve menfur planlarını başlarında par-
çalamalısınız.» (Şule Yüksel Şenler, Bugün 22.2.1968)

Z'den

«— Kahrolsun NATO!
— İkinci bir Hiroşima istemiyoruz!

— Ekmek ekmek.
... Herşeyin sona ermesi mümkün değil. Bir yıl-
gidin düştüğü yerde bir ulus ayaklanır.
... Ve böylece ruh, ölüyü diriltten kafiyeyle izliyor-
du. Bütün bir ulus tabutun yanına koştuğuna göre
ölmemişti gövdesi. Başkalarının bellediğinde yalnız
ölümsüzlüğün yaşadığını da biliyordu. Yıl boyu du-
yulan tek ses: (Yaşıyor) oldu. Kimse düşüncenin orta-
tasında ölümün yer alabileceğine inanmıyordu. Ölüm
günün birinde hayatın sona erdiğini şaşkınlıkla izle-
yenler için vardır. Dehşete düşer, yakınırlar. Kendi-
lerine gelmek için akıl hastahanelerine kapınırlar.
Bütün bir ulus ayaklanır büyüklüğü senin tabutunla
ölçülürse ölüm yoktur.»

Z hakkında

Z yada «Ölümsüz» bütün az gelişmiş ülkelerde
gizli yada açık oynanan oyunların, işlenen cinayet-
lerin yalnızca birisini anlatır. Faşist cunta gelmezden
koca bir süre önce komünizm Yunanistan'da bir mil-
letvekilli sadece Anayasal hakları savunmasından
ötürü. yöneticiler tarafından planlanan bir cinayete
öldürülmüştür. Yer yer şiirsel ve destansı bir anla-

tıma ulaşan Z beğenici ve araştırmacı bir gözün sa-
natçı duyarlığı ile bezenmiş romandır.

Yukarıda yanıttıma çalıştığım paralelinde 11-
şında okur, yaşadığı günler, anılar ile roman arasın-
da ortaklaşa bir bağ güçsüzsüz kurabilecektir. Z
yalnızca bir roman olmanın ötesinde, dünyanın hangi
ülkesinde olursa olsun kendini halkına adayan, bu
ugurda savaşmayı ve ölümlü göze alan insanların çağ-
daş ağıtıdır.

LAMBRAKİS'TİN KATİLİ SERBEST BIRAKILI-
YOR.

«Atina (AFP) — Yunan cunta yönetimi 23 Mayıs
1968'te Hericel Yunan Milletvekili Gregorios Lambraki-
s'i Selanikte düzenlenen bir politik toplantıdan çık-
tığı sırada triportör'ü ile ezerek öldüren Spiros Kot-
zamanis'i serbest bırakmaya hazırlanmaktadır. Yu-
nan polisinin kiralık katili Kotzamanis 11 yıllık mah-
kumiyetinin altı yılını bir tarım hapisanesinde doldur-
muştur.»

1. Ölümsüz, Vassili Vassilikos, E. Yayınları
2. Sabahattin Ali dosyası, Kemal Süker / Ant Yayınları
3. Aynı eser
4. Ant Dergisi, sayı 113, sayfa 8.

STANT'ın
Yeni Atılımını
Bekleyiniz

Latin Amerika'da şehir gerillaları da güçleniyor

Latin Amerika ülkelerinde emperyalizmin ve işbirlikçilerinin baskı ve terörü art-
tıkça, devrimci mücadele de daha keskin noktalara sürüklenmekte, dağ gerillala-
rının yanı sıra, şehir gerillaları da hakim çevrelere karşı etkin bir savaş vermek
tedir. Aşağıdaki yazı, Latin Amerika'daki devrimci mücadelenin son durumuna
ışık tutmakta olup, 8 Aralık tarihli Newsweek'te yayımlanmıştır.

LATİN AMERİKA'DA SOKAK MÜCADELELERİ
— Emperyalizme ve uşaklarına karşı devrimci savaş —

İhtilal ateşi Güney A-
merikalıların diğer ihtilas-
larından daha çabuk sö-
ner. Fakat, Latin ülkele-
rinde görülen «orta yaş»
ve «orta sınıf» etkisiyle
radikalizmden ötürü, Car-
los Marighela'da görülme-
di. Brezilya'nın tecrübeli
marksist, geçen ayın ba-
şında bir polis tuzakıyla
öldürüldüğünde, 65 yaşın-
daydı. Brezilya'daki banka
soygunları, bombalamalar,
kundakçılık ve adam ka-
çırmalar, Marighela'nın ö-
lümüyle, gözle görülür şe-
kilde azaldı. Bazi Brezil-
ya yetkilileri, «terörizm»
in tarihe karıştığını söy-
leyerek övündüler. Fakat
yetkililer konuşmakta çok
acele ettiler. Daha iki haf-
ta önce, küçük bir geril-
la grubu, Rio de Janeiro'
nun göbeğinde bir polis
merkezinin sağırdı. İçer-
dekileri binaya kilitleye-
rek binlerce hüviyet kar-
tı ve iyi hal kağıdıyla
kaçtı. Bununla gerillacı-
lar, Ernesto Che Gueva-
ra'nın iki yıl önce Boliv-
ya dağlarında ölümünden
sonra gerilla taktiklerin-
de meydana gelen olağan-
üstü değişikliklere bir ki-
şinin ölümüyle son veril-
meyeceğini askeri hükü-
mete göstermek istediler.

Latin Amerika solu,
Che'yi hâlâ bir kahraman
olarak kabul etmesine
rağmen, Castro tipi ro-
mantik orman hareketinin
Güney Amerika hükümet-
lerini devirme yolu olma-
dına karar vermiştir.
Bolivya, Peru, Guatemala
ve Brezilya'da ABD'nin
eğittiği hükümet birlikle-
ri ve köylü desteğinden
yoksunluk, gerilla hareke-
tini engelledi. Sonuç ola-
rak muhalifler, dikkatle-
rini, kullardan sehillere
çevirdiler. Şehirlerdeki
patlamalar sayesinde ger-
illalar ormanda ve dağ-
larda asla yapamayacak-
ları propagandayı yap-
tılar.

Şok Birlikleri

Kendilerine 18. Yüzyıl'
daki bir kızılberli isyan-
cı, Tusac Amaru'nun adı-
nı veren Tupamaros isim-
li Uruguay'lı bir gerilla
grubu ilk defa yeni tip
gerilla taktiklerini geliştirdi.
Ülke nüfusunun yar-
ısının toplandığı başkent
Montevideo'da üslan bu
grup, beton ormanda ha-
reket etmenin, gerçek bir
ormanda hareket etmek-
ten daha kolay ve daha

emin olduğunu çabucak
keşfetti. Şehre kaymasına
rağmen, hedefi, diğer La-
tin Amerika gerilla grup-
ları gibi, sosyalist toplu-
mu kuracak şiddetli ihtil-
aldır.

Güney Amerika'nın en
büyük ülkesi Brezilya'da
9-12 ayrı solcu grup var.
Muhtemelen 500 civarında
militan ve 1500 kadar ög-
renci, terörist faaliyetler-
de çok birlikleri olarak
görev almaktadırlar. La-
tin Amerika'da rakip ög-
rütler arasında işbirliği
çok azdır. Bu yüzden
Brezilya makamlarının
bunlarla savaşması güç-
leşmektedir. Rio'da bir
gözlemci, geçen hafta
«Mitoloji'deki Hydra ile
savaşıyor gibiyiz. Bir ba-
ş kesiyorsunuz — ama
hayvan gene de yaşama-
ya ve hareket etmeye de-

vam ediyor.» dedi. Ger-
çekte, gerilla liderinin ö-
lümüne kadar şehir terö-
rizmi tamamiyle kontrol
dışına çıkmış görünüyordu.
Rio ve Sao Paulo'da
10 milyon insan arasında
doğal bir saklanma yeri
bulan gerilla grupları bir
seri başarı elde ettiler.
Banka soygunlarından 1.4
milyon dolar ele geçirdi-
ler. ABD Büyükelçisi'ni
kaçırdılar, (böylece 15 ö-
nemli siyasi mahkumun
serbest bırakılmasını sağ-
ladılar.) Bir ABD yüzba-
şısını vurdu. Brezilya
uçaklarını kaçırılar ve

bombalarla her iki şehir-
de heyecan yarattılar.

Doğal olarak, başarılı
şiddet hareketleri, terö-
ristlerin yenilmezliği efsa-
nesini yarattı. Eylül ayın-
da büyükelçinin kaçırılma-
sından duyulan uluslara-
rası utanç, Brezilya gü-
venlik teşkilatında sarsın-
tı yarattı. O günden beri
ülkenin her askeri bölge-
sinde teröristlere karşı bü-
tün hareket, ordu komu-
tanları yönetiminde yürü-
tölmektedir. Terörist ol-
masından şüphe edilenle-
rin yakalanıp işkence e-
dilmesi sayesinde hüküme-
tin istihbaratı birden ge-
leşmiştir. Bir güvenlik su-
bayı, cinsel organlara
yüksek voltaj uygulanma-
sı ve pan de arara (bir
kurbanı saatlerce başaşa-
ğı tutmak) metodlarının,
şüphe edilen kimselerden
bilgi almak için yaygın o-
larak kullanıldığını açık-
lamıştır.

Bir teröristin, sorgusu
sırasında, Carlos Morighe-
la'nın Milli Kurtuluş Bir-
liği'nde çoğunu Domini-
ken rahiplerinin teşkil et-
tiği dini bir destek birli-
ğinin varlığı öğrenildi.
Brezilya Deniz Kuvvetle-
ri istihbarat teşkilatınca
sorguya çekilen ve işken-
ce edilen rahiplerden iki-
si Morighela ile bir bu-
luşma düzenlendiğini ifşa
ettiler. Rahipler randevu-
ya gittiler ve yaşlı ter-
rörüst pusuya düşerek
kurşun yağmurunda ölü-
dü.

Sevilen ihtilalci Morig-
hela, iyi bir teşkilatçı ve
birleştirici olarak belki de
parçalanmış radikal solu
birleştirerek Brezilya'yı
yöneten askerlere karşı
gerçek bir tehdit yarata-
bilecek tek insandı. Ölü-
mün Brezilya şehirlerinde
tehlikeli terör hareketle-

rini yavaşlatmasına rağ-
men sükunet sağlanama-
yacaktır. Çünkü bu hare-
ketlerin nedeni, Brezilya-
nın askeri diktatörlüğün-
den çok daha derinlerde-
dir. Uruguay ve Şil'de şe-
hir terörizmi vardır. Şe-
hir terörizmi, anarşinin
hiç azalmadığı Guatema-
la'da dalbudak sarmıştır.
Halen askerlerin yumu-
şak yönetimindeki Arjan-
tin'de sakin, Paraguay'da
ise henüz kendisini gös-
termemiş de, hiçbir La-
tin Amerika Hükümeti bu
hastalığa karşı ağız değil-
dir. Kitada demokrasi ve
diktatörlüklerin, servetin
bir azının elinde topla-
nması adaletsizliğini ve
fakirliği giderememeleri
yüzünden, genç insanlar,
Morighela'nın yolunu iz-
leyeceklerdir.

Bir Terörist

Gece gündüz, özel «yı-
kıcı faaliyetler» polisi ta-
rafından aranan Brezilya-
nın şehir teröristleri, ba-
sın mensupları ile konuş-
maya yanaşmamaktadır.
lar, ki bunu da normal
karşılama gerekir. News-
week, Rio de Janeiro Bü-
rosu Şefi Peter Kramer,
iki ay uğraştıktan sonra,
terörist grupların insan-
gücünün çoğunu sağlayan
kanundışı Milli Öğrenci
Birliği (UNE)'nin bir il-
deriyle bir mülakat yapa-
bildi. Bir akşam üstü ara-
basiyle yağmurlu bir Rio
caddesindeki buluşma nok-
tasına geldi. Çok geçme-
den mavi bir Volkswa-
gen'den kendini UNE'
nin ikinci başkanı olarak
tanıtan, yakışıklı bir
genç Kramer'in arabasına
gitti. Şehir içinde otomo-
bille dolarken bir saat-
ten fazla bir süre içinde

Kramer, genç teröristi
dinledi.

● Konuşmaya kendi
hayatınızdan başlaya-
lım.

— Brezilya içlerindeki
bir eyalettenim. Altem kü-
çük toprak sahibidir. 23
yaşındayım. Üniversite
öğrencisiydim, fakat ög-
renci örgütlenme faa-
liyetlerinden dolayı üni-
versiteden atıldım. 2000'
den fazla Brezilya'lı ög-
renci aynı akıbete uğra-
mıştır. Siyasi faaliyetle-
rinden dolayı iki kere tu-
tuldum. Hakkımda dört
«yıkıcı faaliyet» da-
vası var. 1968'de Federal
polisçe ilk tutuklanmam-
da, askeri ve siyasi polis
tarafından sorguya çekil-
dim. Feci şekilde dövül-
düm. Şimdi değişik arka-
daşların yanında kalıyo-
rum ve her nereye gider-
sem gideyim, bir muha-
fızla birlikte dolayorum.
Hareket etmek zorunda-
yım, çünkü arıyorum.

● Polisin yakaladığı
öğrencilere nasıl dav-
ranıyor?

— Diktatörlük, halkı
hapsetmek, halka işkence
etmek ve katletmek için
bir sürü bahane buluyor.
Terörist olmakla itham e-
dilen birinin akrabası ol-
mak kâfidir. Öğrenciler

dahil hemen bütün mah-
kumlara tutuklandıktan
sonra işkence yapılmakta-
dır. Mahkumlar dövölmek
tedir. Kufaklarını patlat-
mak için aynı anda iki
kulaklarına birden vurul-
maktadır. Özellikle vücut-
larının mahrem yerlerine
elektrik akımı verilme-
tedir. Başaşağı tavana a-
sılmaktadırlar. Kız arka-
daşlarımız çoğu zaman

tecavüze uğramaktadır-
lar.

● Hükümet baskısı-
nın hareketinize etki-
si ne oldu?

— Hareketimizi daha
güç bir hale getirdi. Me-
sela kitlevi sokak gösteri-
lerinden daha az tesirli
olan küçük ve hızlı hare-
ketlere giriştik. Önceden
50.000 - 100.000 kişilik gös-
teriler yapabiliyorduk. Bu-
gün polis gelmeden yarım
saat içinde biten 200 ki-
şilik hareketler yapıyoruz.
Hem de şimdi şehrin no-
lisi çok olan bölgelerinde
hareket yapmaktan kaçın-
mıyoruz. Fakat taktikler-
deki bu değişikliklere rağ-
men hareketimiz sönme-
mektedir. Siniyor ve daha
yoğun mücadele için kuv-
vetlerimizi topluyoruz.
Şüphesiz halkımızın daha
büyük bir kısmı - birey-
ler olarak - şiddeti destek-
liyor.

● Niçin daha şiddet-
li metodlara başvur-
dunuz?

— Baskı olmasaydı bu
kadar şiddet olmazdı. Fa-
kat hükümete karşı bü-
tün kanuni ve parlamen-
ter muhalefet, çok önce-
den tasfiye edildi. Ülke-
mizde yalnızca bir haya-
let kongre var. Anlamli
bir oy yoktur. Diğer bir
deyişle, başka alternatifi-
miz yoktu. Bize bırakılan
tek yol, şiddettir. Yani,
radikalleşmeseydik hayat-
ta kalamazdık. Çünkü re-
jim bizi yoketmek niye-
tindedir ve halihazırda
çok canımızı yakmıştır.

● Hükümeti ne şekil-
de devirmeyi düşünü-
yorsunuz?

— Öğrencileri, işçile-
ri ve tarında çalışanları bir-
leştirme ve bir halk sa-
vagina hazırlanmalıyız.
Şimdilik biz öğrenciler ta-
banca ve molotof kokteyl
leriyle silahlanıyor ve
kullanmasını öğreniyoruz.
İlk hedefimiz, polise ve
sağcı teröristlere karşı
kendimizi korumaktır. Fa-

Nevzat Üstün

Türkiyedeki Amerika

Birinci basım'ı kısa bir süre içinde tükenen «TÜRKİYEDEKİ AME-
RIKA'nın genişletilmiş ikinci basımını çıktı... Türkiye ile Amerika arasın-
daki ilişkileri ele alan ve Emperyalizmin soysuzluğunu, Emperyalizmin
Türk halkına karşı işlediği cinayetleri eleştiren bu kitapda günümüz Tür-
kiye'sinin önemli sorunlarını göreceksiniz...

TÜRKİYE'DEKİ AMERİKA yayımlandıktan kısa bir süre sonra Sov-
yetler Birliği'nde çevrilmiş ve kitap olarak basılmıştır... Ünlü karikatü-
ristimiz Turhan SELÇUK'un karikatürleri ile I. ve II. ciltler bir arada.
15 TL.

Bütün kitapçılarda bulunur... Genel Dağıtım: GE-DA. Nuruosmaniye...
Ant Der : 678

Sosyalist Arkadaş

YENİ DÜNYA OYUNCULARININ FORU.
MUNA SEN DE KATIL VE İŞÇİ SINIFI
ÖRGÜTÜNÜN ÖNCÜLÜĞÜNÜ SAVUN

Yeni Dünya Oyuncuları

HER CUMA CUMARTESİ 18,15 ve 21,15 de
AKSARAY TOS SALONUNDA

ATTF'DE DE SEÇİMLERİ SOSYALİSTLER KAZANDI

Avrupa Türk Toplumcular Federasyonu'nun Genel Kurultayı 14 Aralık günü Batı Berlin'de toplanmıştır. Çeşitli yurt ve dünya sorunlarının, devrimci mücadele konusundaki çeşitli görüşlerin tartışıldığı Kurultay'da Demokratik Devrimciler ideolojik bakımdan ağır bir yenilgiye uğramışlar, yönetim seçimlerini de tamamen kaybetmişlerdir.

Tamamen sosyalistlerin kazandığı seçimler sonunda federasyon başkanlığına Metin Gür, sekreterliğe Yılmaz Karahasanoğlu, saymanlığa Yılmaz Ongan, Kuzey Bölgesi Sekreterliğine Arslan Mengüç, Güney Bölgesi Sekreterliğine de Ali Söylemezöğlu seçilmişlerdir.

Köln, Berlin, Londra, Frankfurt, Rachbach, Dachau, Stuttgart, Hamburg, Memingen ve Paris toplumcularının katıldıkları kongre sonunda ATTF, şu «Duyuru»yu yayınlamıştır:

«Yurdumuzun sorunlarına çözüm getiremeyeceği gün geçtikçe açığa çıkan, emperyalizme, işbirlikçi burjuvalara ve feodal kahlıtlara dayanan sömürü düzeni Türkiye'yi gitgide derinleşen bir çıkmaza sürüklemektedir. Yabancı ülkelerden aldıklarımızla sattıklarımız arasındaki fark büyümekte, ağırlaşan dış borçlar, zaten eksik olan yatırımları kısmağa, bu işe işsizliğin gittikçe artmasına sebep olmaktadır. Kapitalist düzenin baskısı şiddetlendikçe, sömürü düzeninde çözümler başgöstermekte, bir yanda hakim sınıflar içindeki çelişkiler su yüzüne çıkmakta, öte yandan geniş halk kitleleri genel bunalım içinde devrimci çözüm yollarına yönelmektedir.

«Bu şartlar altında sosyalistler olarak bizlere düşen görev, bir yandan halk kitlelerindeki bunalımın, işçi sınıfı önderliğinde devrimci bir harekete yönelmesi için çabırsın, bir yandan da işçi sınıfının sosyalist hareketini küçük burjuva devrimcilerinin peşine takmak için açık ve kapalı bütün çabalarıyla mücadele etmektir. Belirtmek isteriz ki, sosyalist hareketi ve işçi sınıfının önderliğinin temel şartı olan devrimci örgütlere yöneltilen hücumları, işçi sınıfına ve sosyalizm davasına bir ihanet olarak kabul edilip gerektiği şekilde cevaplandırılacaktır.

«Türkiye'nin geleceği, mücadelemizi sürdürürken gözden kaçırmamamız gereken tehditler altındadır. Amerikan emperyalizminin aleti NATO çerçevesi içinde alınan son kararlardan, bir harp halinde NATO'nun atom silahlarının düşman topraklarına değil, Türkiye topraklarına karşı kullanılacağı ve bu kararın tek başına Amerikan Başkarn tarafından alınacağı anlaşılmaktadır. Türkiye'de yaşayan milyonlarca insanın ölümüne sebep olacak bu plan, iğrenç bir ihanet belgesidir. Böyle bir kararı kabul edenlerden de bu ihanetin hesabı sorulacaktır.

«Memleketimizin sorunlarının kendi öz kaynaklarımızda çözümlenmesini, sömürü düzeninin yıkılarak emekçi sınıflar yararına kalkınma yolunun açılmasını kabul etmeyenler, emperyalizmin Ortak Pazar tuzağına Türkiye'yi sokarak küçük bir azınlık yararına bağımsızlığımızı sattıklarını bir kere daha ispat ettiler.

«Memleketimizin bağımsız kalkınma yollarını birkaç büyük tüccarın çıkarları uğruna tıkayan Ortak Pazar tuzağına karşı yurtseverleri savaşa çağırıyoruz.

«Yurdumuzu açığa pazara çıkaran egemen sınıflar, bu ihanetlerini rahatça yürütebilmek için her yurtsever eğilimi amansızca bastırarak, faşist kanunları çekimden kullanılmaktadır. Bir yarı yüzünden yıllarca hapis yatan vatandaşlarımız vardır. Memleketimizde devrimci savaş veren gençler sokak ortasında egemen sınıfların usakları tarafından kurşunlanmaktadır.

«ATTF olarak, kendimizi Türkiye'de yürütülen sosyalist savaşın ayrılmaz bir parçası olarak gördüğümüzü, devrimci gücümüzü, enternasyonal dayanışma ve disiplin içinde geliştirmek için çağışacağımızı duyuruyoruz.»

Köln Türk Kültür Kulübü, Berlin Türk Toplumcular Ocağı, Londra Kardeş Derneği, Frankfurt Türk Sosyalist Birliği, Rachbach Türk Kültür Birliği, Dachau Türk İşçileri Birliği, Stuttgart toplumcuları, Hamburg Türk Toplumcular Birliği, Paris toplumcuları, Memingen Türk Gençliği Kültür Kulübü.

KUKLA DİKTATÖRLERİN HALKA ZULMU — Devrimci mücadele baskı arttıkça güçleniyor —

kat Milli Öğrenci Birliği, daha 1967'de şiddeti, bununla her türlü şiddeti kastediyorum - hedefimize varmak için tek yol olarak kabul etti.

Temel prensiplerimiz Vietnam'daki gerillaların aynı olacaktır. Şimdi şehirlerde şiddet hareketleri var, fakat son hedefimiz, kirliliği kontrol ederek şehirleri kuşatmak ve tecrit etmektir. Şüphesiz emperyalist kuvvetler müdahale edecekler ve ABD ile savaşmak zorunda kalacağız.

Aksine, Vietnam'daki savası tasvip etmeyen Kuzey Amerika halkıyla kendimizi aynı safta hissediyoruz. Karşı olduğumuz ve gitmesini istediğimiz, Amerikan hükümeti ve iş çevreleridir.

● Yabancı ülkelerden mali veya başka çeşit yardım alıyor musunuz?

— Dış yardım almıyoruz. Tek desteğimiz, öğrencilerin ve diğer Brezilyalıların verdikleridir.

● Gerçekten siyasi faaliyetlerinizin ilerlediğini düşünüyor musunuz?

— Askerler 1964'te İktidara geldiğinde bazı kimseler onları destekliyordu. 1964'ten 1968'e kadar esas hedefimiz, halkın bir diktatörlükte yaşadığının farkına varmasını sağlamaktır. Birçok sokak gösterileri düzenledik ve polis gelip bize saldırdığında halk Brezilya'nın hür bir ülke olmadığını anladı. Artık böyle gösterilere ihtiyaç yok. Şimdi artık halk diktatörlük altında yaşadığını biliyor. Bu, siyasi bilinç bakımından büyük ve cesaret verici bir gelişmedir, bizim için büyük bir başarıdır.

● Nasıl bir toplum kurmayı düşünüyorsunuz?

— Hükümetimiz anti-emperyalist ve toprak sahiplerine karşı olacaktır. Bütün yabancı şirketleri millileştireceğiz. Buna ilaveten hükümetimiz halkçı ve demokratik olacaktır. Düşmanlarımıza işkence etmeyeceğiz. Onları yargılayacak ve şiddetle cezalandıracağız. Fakat hem işkenceciyi, hem de kurbanını aşağılaştıran işkence yoluna gitmeyeceğiz.

Çeviren :
AHMET VANOĞLU

● ABD'nin Brezilya'daki rolü hakkındaki görüşünüz nedir?

— İlk başta Brezilya askeri makamları ABD'ye giderek kurslar görmekte ve yeni işkence ve baskı teknikleri öğrenmektedirler. Burada da CIA ve FBI danışmanları polis ve askerlere yardımcı olmaktadır. Eğitim alanında ABD, Milletlerarası Kalkınma Teşkilatı (AID) sistemimize hakim olmuştur. Sonuç olarak, Brezilya için araştırma yapılması ve gerçek Brezilya teknolojisini kösteklemek için her türlü çaba harcanmaktadır. Hedef, ABD hakimiyetinde ki işletmelerde çalışacak teknokratlar yetiştirmektir. Ekonomik alanda amaç, büyük Amerikan tröstlerine saha açmak için, küçük milli işletmeleri engellemek, kösteklemek ve safdışı etmektir. Bu, Amerikan halkına karşıyız demek değildir.

ant yayınları sunar

Abdi İpekçi'nin Röportajları

LİDERLER DİYOR Kİ

Bugün Türkiye'nin kaderi üzerinde söz sahibi olan siyasal partilerin görüşleri zaman zaman çeşitli biçimlerde açıklanmış, fakat genellikle önceden hazırlıklı yapılan bu açıklamalar partilerin gerçek kimliklerini ortaya koymaktan uzak kalmıştır. Milliyet Gazetesi Genel Yönetmeni Abdi İpekçi, 12 Ekim seçimleri sırasında yepyeni bir teknik uygulayarak yaptığı röportajlarda liderlerin asıl görüşlerini, yurt sorunları üzerindeki bilgi seviyelerini, içine düştükleri gelişmeleri açığa çıkartarak teyple tesbit etmiştir. Metinde en ufak bir değişiklik dahi yapılmadan liderlerin konuşmalarını «LİDERLER DİYOR Kİ» adı altında bir araya getiren bu kitap, Türkiye'nin siyasal, ekonomik ve sosyal hayatında bundan sonraki gelişmeleri sağlıklı biçimde değerlendirmek isteyenler için çok yararlı bir belge olacaktır. Beş renkli ofset baskılı lüks krome kapak içinde 324 sayfa 10 Lira.

Ant'ın Oteki Kitapları

- PENTAGONİZM, Juan Bosch, 5 Lira
- GERİ BIRAKTIRILMIŞ TÜRKİYE, Dr. Sedat Özkoç 5 Lira
- HILAFET VE ÜMMETÇİLİK SORUNU, Mehmet Emin Bozarslan, 12,5 Lira
- OSMANLI TOPLUM YAPISI, Dr. Muzaffer Sencer, 10 Lira
- ZAPATA, Robert P. Millon, 5 Lira
- MAVİ GÖZLÜ DEV (Nazım Hikmet ve sanatı) Zekeriya Sertel, 10 Lira
- DİNLE YANKEE, Wright Mills, 10 Lira
- TÜRKİYE'DE İLERİCI AKIMLAR Yıldız Sertel, 15 Lira
- ÇİZGİLİ DÜNYA Ferruh Doğan, 5 Lira
- İNCE MEMED I (9. Baskı) Yaşar Kemal 15 Lira
- İNCE MEMED II (2. Baskı) 15 Lira
- MİLLİ KURTULUŞ CEPHESİ Douglas Bravo, 5 Lira
- DÜZENİN YABANCIŞMASI İdris Küçükömer, 7,5 Lira
- ANARŞİZM Duclos - Cohn Bendit 7,5 Lira
- ROMAN GİBİ Sabiha Sertel, 15 Lira
- SİYAH İKTİDAR Stokely Carmichael 7,5 Lira
- YAŞANTIM Yevtuşenko, 5 Lira
- NAZİM HİKMETİN POLEMİKLERİ Kemal Söker, 7,5 Lira
- SABAHATTİN ALİ DOSYASI Kemal Söker, 7,5 Lira
- GERİLLA NEDİR Alberto Bayo, 5 Lira
- SAVAŞ ANILARI (2. Baskı) Che Guevara, 10 Lira
- ÜÇ ANADOLU EFSANESİ Yaşar Kemal, 10 Lira
- ORTADİREK Yaşar Kemal, 15 Lira
- YER DENİR GÖK BAKIR (3. Baskı), Yaşar Kemal, 15 Lira
- ÖLMEZ OTU (2. Baskı) Yaşar Kemal, 15 Lira
- MARKSİZMİN TEMEL KİTABI (Toplatıldı) Emile Burns,
- GERİLLA GÜNLÜĞÜ (Toplatıldı) Che Guevara 10 Lira 5 Lira

Genel Dağıtım: ANT YAYINLARI P.K. 701 — İstanbul
İstanbul Dağıtım: GE-DA
Ankara Dağıtım: Aydın Kitabevi
Ege Dağıtım: DA'TIC

Muhsin Ertuğrul 60. Sanat Yılı bu hafta kutlanıyor

● Büyük tiyatro adamımız Muhsin Ertuğrul'un 60. sanat yılı 22 - 29 Aralık tarihi arasında özel bir programla kutlanacaktır. Çeşitli tiyatro gösterileri, sergiler ve yayınlarla sürdürülecek olan bu programın gelirleriyle bir «MUHSİN ERTUĞRUL FONU» kurulacaktır. Bu fon, Türk Tiyatrosu'nun gelişmesi için çeşitli faaliyetlerde kullanılacak, ayrıca her yıl çeşitli alanlarda başarı gösteren kişilere verilecek olan «MUHSİN ERTUĞRUL ÖDÜLÜ» de bu fondan karşılanacaktır. Büyük devrimci sanatçının hayat hikayesini sunarken kendisinin büyük uğraşını daha nice yıllar sürdürmesini dileriz.

1909 — 1919

Daha ilkökul sıralarında başlayan tiyatro sevgisiyle nihayet 1909'da, o çağın en üstün tiyatro topluluğu olan Burhaneddin Tepsî'nin yanında sahneye çıkmış, iki yıl kadar beraber çalışıp çeşitli roller oynadıktan sonra 1911'de Paris'e giderek Batı Tiyatrosu'yla karşılaşmış, dönüştü kendi gibi düşünen arkadaşlarıyla bir topluluk kurarak 1912'de ilk Türk «Hamlet'i» oynamış, yine o zaman için çok ileri sayılan değerli piyeslerde rol almış, 1913'de tekrar Paris'e giderek bu kez Fransız sahnelerinde, özellikle rejisör Lugné-Poe'nun yanında çalışırken «Hamlet» çalışmalarını yakından izlemek olanğını kazanmıştır.

1914'te ünlü tiyatro adamı André Antoine'un kurduğu Darülbeyazıt'ta öğretmen yardımcılığına başlamış, bu topluluğun 1916'da oynadığı ilk piyes olan «Çürük Temel»de hem rejisörlük etmiş, hem başrolü oynamıştır. 1917'de Alman Tiyatrosu'nu incelemek üzere Almanya'ya gitmiş, Berlin'de bir yandan tiyatrolarda çalışırken bir yandan da filmlerde önce figüranlık sonraları aktörlük, daha sonraları da rejisörlük etmiştir.

Bu ilk on yılda Muhsin Ertuğrul, Fransız, Alman tiyatrolarını yakından izlemiş, ilk çıkışlık devri için çok yararlanmış.

Bu arada Türkiye'de ilk kez İbsen'in «Hortlakları»ni tercime ederek oynamıştır. Bu yüzden Darülbeyazıt ile ilgili kesilmiştir. Edebi Tiyatro adıyla bir topluluk kurarak «Heidelberg Hatıraları», «Vazife» gibi piyesler oynamıştır.

1919 — 1929

1921'de bu defa yönetmen olarak tekrar Darülbeyazıt'a girmişse de, kısa bir süre sonra O. kuma Kurulu üyelerinin sanatçıların seçilmesini istemesi üzerine arkadaşlarıyla birlikte ayrılmak zorunda bırakılmıştır. Almanya ve Avusturya'ya bir inceleme seyahati yapmış, yur-

M. ERTUĞRUL BİR OYUNU İZLERKEN
— Hayatını tiyatroya adanmış bir dev sanatçı —

da döndükten sonra çok ilkel imkanlarla ve çok az harcama ile yedi film çevirmiş. «A. tegten Gömlük»te ilk kez iki Türk kızına rol vermiştir (Bedi Muvahhid, Neyire Neyir). 1924 yılında Darülbeyazıt'tan ayrılan sanatçılarla kurduğu Muhsin Ertuğrul ve Arkadaşları topluluğu ile Ferah Tiyatrosu'nda «Renkli Fener» oyunu ile temsillere başlamıştır. Bu topluluk bir sezonda tam 20 oyun sahneye koyarak Türk Tiyatrosuna büyük bir canlılık getirmiş, Türk yazarlarının oyunlarına önem vermiş, yarım seyircisini yetiştirmek üzere ilk kez öğrencilere indirimli matine düzenlemiş, tiyatro bilgisi veren bedava broşürler dağıtmıştır.

1925'de Rusya'ya giden Muhsin Ertuğrul, orada «Tamilla» ve «Spartaküs» filmlerini çevirmiş ve çağın ünlü tiyatro adamlarından Stanislavski ve Meyerhold'un çalışmalarını izlemiştir. 1927'de Muhiddin Üstündağ'ın valiliği sırasında Darülbeyazıt'a baş yönetmen olarak atanmıştır. Sezon başında sahneye koyduğu «Hamlet» ve «Baba» oyunları büyük bir ilgiyle karşılanmıştır.

Hamlet oynandığı sırada tiyatro iki hafta seyirciyle dolup taşmıştır. Böylece Darülbeyazıt çok düzenli ve sürekli bir çalışma dönemine girmiş, Shakespeare, Molière, Schiller, Ibsen, Strindberg, Pirandello gibi Batı Tiyatrosu'nun en önemli yazarları Türk seyircisine tanıtılmıştır.

MUHSİN ERTUĞRUL
— Devrimci bir sanatçı —

1929 — 1939

1930'da Darülbeyazıt Dergisini çıkarmaya başlamıştır. Aynı yıl Darülbeyazıt'ın Ankara'ya yaptığı bir turne sırasında Atatürk, sanatçılar için verdiği davette Muhsin Ertuğrul'un tiyatro okulu açılması dileğini kabul etmiş ve o gün yaptığı konuşmayı şu ünlü sözlerle bitirmiştir: «Efendiler... hepiniz mebus olabilirsiniz, vekil olabilirsiniz, fakat sanatkar olamazsınız. Hayatlarını büyük bir sanata vakfeden bu çocukları seviniz...»

Bu dönemde İstanbul'un Dram ve Komedi Tiyatrosu'nu yılda altı ay her gece çalışan ve en az

Ataol Behramoğlu, emperyalizm buyruğundaki şiiri tehdit ediyor

Emperyalizm denince aklınıza yalnız bankalar, trösler, petrol kumpanyaları gelmesin. O reklam ışıklarıyla sizi boğan şehirler, o şehirlerin uzun saçlı gençleri, rüküş karıları, geniş kalçalarıyla rahat koltuklara gömülmüş ak yakalı kara yürekli efendi kılıklı adamlar değildir yalnızca emperyalizmin belirgin çehreleri. Bir de bu namussuz düzenin kuskuvrak yakalayıp çürüttüğü zihinleri düşünün. Emperyalizme elinde olarak, oluyarak beyun eğmiş ve bu devin pençelerini aşındırmaya çalışan kimselerin hayatını zehir eden anlayışı kavramaya çalışın. Düşünün ki dünya bu günkü haliyle size büyük bir oyun oynuyor. Zekamızı saptırıyor, güzellik duygumuzu, iyilik heveslerinizi kendi keyfine kullanıyor. Aldanmama gayreti ile bakın dünyaya ve o zaman sizin emeginiz, sağlığınız üzerine olduğu kadar beyniniz ve yüreğiniz üzerine oynanan kumarın farkına varın.

Bakın ve görün ki Türkiye'nin bütün insanı değerleri yıkılmıştır. Türkiye kültürünü ayakta tutup yaşatacak herşey ahlaksızca yokedilmeye çalışılıyor. İktisadi alanda değerlerin dış ülkelere akması diye bir şey var ya, kültür alanında bu değerlerin yaratılmasını bile engelliyorlar.

Bakın ve görün ki ülkemizin edebiyat alanı kirletilmiştir. Ve Türkiye edebiyatında en önemli yeri tutan, en atılgan dal olarak şiir de bu pisliğin her türlüşünün bulduğu bir durumda. Siz, nasıl yurttaş olarak yigittik, vefa, doğrusözlülük niteliklerinizi elde tutabilmek için çaba gösteriyorsanız bırakın şiir okuyucusu olmayı düşünün ka-

fanızın aldatmacaya gelmemesine de dikkat edin. Ama şiir okuyucusu özellikle bir şeye daha dikkat etmelidir. Yalnız, özden, gösterişe kapılmayan şiirdeki erdem.

Bu gün kültür emperyalizminin buyruğundaki zihinlerin görmezlikten geldiği, üzerine oyun oynamaya kalktığı bir şiir zekasından sözedeceğim. Aramızda özgün ve özden bir şiirin elifbasının yazarı yaşıyor: Ataol Behramoğlu. Şiirden uyuma, sahtekarlık, cafcac bekliyorsanız elinize almayın Ataol Behramoğlu'nun şiirlerini. Çünkü onun şiiri dünyada insan olduğunu duymadan yaşayan, madda gibi gelip geçici bir hayata sahip olan, toplumun ve doğanın hareketi önünde kişiliksizce varolup giden kimselere birşeycikler söylemez. Ama eleştirel bir zekanız varsa; dünyayı, olayları, eşyayı irdelemek istiyorsanız; yüksek düzeyde bir beğeniye aday duyuyorsanız kendinizi benim söylemeye ne gerek şimdiye değin gözünüz üstüne koymuşsunuzdur onun şiirini.

Hayattan kaçmıyalım, üstüne üstüne varalım yaşamamın. Zaten bilmiyor muyuz gericiğin bütün çabası gözlerimizi ya yapay, tuhaf şeylere çevirmek yahut bütünü bağlamak istiyor. Özgün duyguları, salt dünyayla ilgili merakları olan bir yazar bizi adam edebilir. Behramoğlu'nun basit ve günlük gibi görünen şiirleri yalanla dolu hayatımıza karşı bir uyardır. Behramoğlu yaşadığı günleri pek derinden anlayan şairimizdir. Türkiye'li bir aydındır. Onu okurken birey sorunları-

la karşı karşıya geldiğimiz kadar; çağını kavramaya açılmış, hayatı ölçüp biçen bir zekaya rastlıyoruz. Kalbini çok iyi biliyorum (ne de olsa biraz benim kalbimdir) sevmek, yaratmak, atılmak isteyen bir yürektir onunkisi. Zaman zaman umutsuzluğa sapar ama karamsarlığın sairi olmaz hiç. Sıkıntının, intiharın, gözyaşının çalkın durduğu bedeninden başkaldırma, ölmeme, hep uyanık kalmak duyguları fıskırır. Türkiye toprağına özgü bir inceliğin sahibidir. Fanteziden uzak ve halkımızın hayatından türeyen güzellik, iyilik ve ilerleme adına ne varsa onu kucaklama çabası içinde bir şairdir.

İçinde bulunduğumuz, emperyalizmin laçkalaştırdığı toplum böyle bir şaire, böyle şairlere düşmandır. Onu paramparça edemediği zaman da satın almak ister. Ama bu toplumun diri bir yanı da vardır, ülkenin değerlerini yeniden yaratıp yaşatacak olan bu öge şairine, eğer gerçek devrimci nitelikte ise, yerini açacaktır. Öte yandan düzenin laçkalığına koşut olan anlayışın gürlüyüp gitmesini gözlemlemek yetinmeyecek, devrimci töz bu çöküşün nedeni olacaktır.

Dikkatle okumalı Ataol Behramoğlu'nun şiirlerini, vardığı yalnızlığa varabilmek için çaba harcamalı. O zaman görsünüz ki Behramoğlu çok yeni bir imkandır şiirimiz için ve buştan aşağı yeniden kurulması gereken ülkemizde şiir adına yapılacak işlerin önemli bir yükünü üzerine almaya adaydır.

İsmet ÖZEL

MUHSİN ERTUĞRUL
— Kral Lear rolünde —

180 temsil veren bir kuruluş durumuna getirmiştir.

Carl Ebert'in 1936'da yurdu muza gelmesiyle bir yandan İstanbul Şehir Tiyatroları'nı yönetirken bir yandan da Ankara Devlet Konservatuarı'nda öğretim üyeliği yapmış, film çalışmalarını da sürdürmüştür.

1939 — 1949

İstanbul Şehir Tiyatroları'nda batı klasiklerini, önemli çağdaş eserleri ve Türk yazarlarını tanıtmaya devam ederken 1940 yılında klasik Türk tiyatro edebiyatından örnekler verebilmek için «Tarihi Matineler» düzenlemiştir. 1941'de «Perde ve Sahne» adlı tiyatro dergisini yayınlamıştır, 1946'da Vali Lütfi Kırdar'ın İstanbul'a kazandırdığı Akıkhava Tiyatrosu'nun açılış dolayısıyla Kral Oedipus'u sahneye uygulamış ve böylece seyircinin yaz aylarında da tiyatro görmesini sağlamıştır.

1947'de Ankara Devlet Konservatuarı Tatbikat Sahnesi'nin başına getirilmiş, aynı yıl bir depoyu tiyatro haline getirerek Küçük Tiyatro'yu Ankara'ya kazandırmıştır. Bu tiyatrodaki haftada altı gece oyun oynan-

masını sağlamış, öğrenci ve halk matineleri düzenlemiş, çocuk tiyatrosunu başlatmış, Küçük Tiyatro dergisini yayınlamıştır.

1949 — 1959

Ankara'da Büyük Tiyatro'nun açılmasında çalışmış, Devlet Tiyatrosu'nun kurulmasıyla Genel Müdür olarak onun başına geçmiş ve Ahmed Kutsi Tecer'in «Köroğlu» piyesiyle tiyatroyu açtırmıştır.

1950'de Ankara'dan ayrılarak İstanbul'da ilk özel tiyatro olan Küçük Sahne'yi kurmuştur. Aralarında o güne kadar hiç sahneye çıkmamış gençler de bulunan bu toplulukta Münir Özkül, Şükran Güngör, Kamran Yüce, Sadri Alışık, Lale Oraloğlu, Mücap Ofluoğlu gibi birer baş olmuş değerler vardır.

1955'de yeniden Ankara'ya davet edilerek Devlet Tiyatrosu Genel Müdürlüğüne dönmüştür. Harap olmakta olan Ankara Türk Ocağı binasını onararak Üçüncü Tiyatro olarak hizmete açmış ve uzun yıllardır eksikliğini duyduğu bir deneme sahnesi için, odacılar yatakhane-sinden bir Oda Tiyatrosu çıkarmış, dünyada ilk kez yer numaraları yerine tiyatro yazarlarının adları konan koltuklar koymuştur.

Devletten oldukça yüklü ödenek alan bu tiyatronun, yalnız Ankara'nın imtiyazlı seyirci çevresine değil, yurdun tiyatro-suz kütlesine yararlı olması düşüncesiyle Eskişehir'e, Kütahya'ya, Konya'ya, Kayseri'ye sürekli temsiller düzenlemiş, bu arada kendisine amaç edindiği Böğe Tiyatroları kurma çabasına yönelerek Adana'da bir Şehir Tiyatrosu, İzmir'de bir Devlet Tiyatrosu, Bursa'da bir Ahmed Vefik Paşa Tiyatrosu açmıştır.

1959 — 1969

Eski İstanbul Belediye Başkanı Kemal Aygün'ün davetiyle tekrar Şehir Tiyatroları'nın başına geçen Muhsin Ertugrul ilk iş olarak bu müesseseye bir gençlik aşısı gereğini duymuş ve yurtta, yurt dışında ne kadar tiyatro eğitimi görmüş genç varsa hepsini bu çatı altına toplamıştır. Bugün herbiri

bulundukları yerlerde önemli görevlerde bulunan bu gençler arasında Tunç Yalman, Beklan ve Ayla Algan, Şirin Devrim, Engin Cezzar, Asaf Çiğiltepe, Çoşkun Tunçtan, Ulvi Uraz, Nüvid Özdoğru, Mücap Ofluoğlu, Zihni Küçümen vardır. Bunlar iş başına getirilmiş, kaldırılmış olan geleneksel öğrenci gecelerine orta okul ve liseler için yeni repertuar eklenmiş ve 1960'da Kadıköy yakasında bir tiyatro açılmıştır.

Bu arada Amerika Üniversite-lerinde tiyatro öğretimi konusunu incelemek için gittiği Amerika'dan dönünce 1961'de Şişli'de deneme sahnesi olarak Site, Fatih, Rumelihisarı Tiyatrolarını açmış, 1962'de Üsküdar, 1965'de Zeytinburnu Tiyatrolarını halkın hizmetine vermiştir. 1959'dan Muhsin Ertugrul'un ayrıldığı 1966 dönemine kadar Şehir Tiyatroları'nda 71 yerli oyun oynanarak bir rekor kurulmuştur.

1967'de Avrupa'nın çeşitli memleketlerinde Çağdaş Tiyatro Eğitimi araştırmaları yapmak için Avusturya, Almanya, İspanya, Fransa'ya gitmiştir.

1968 — 1969'da L.C.C. Tiyatro Bölümünde bulunmuştur.

Program

MUHSİN ERTUĞRUL 60'ıncı Sanat Yılı Kutlama Komisyonu'nun düzenlediği Kutlama Haftası programı şöyledir:

1. Devlet tiyatroları, Şehir tiyatroları, Ankara ve İstanbul'un bütün özel tiyatroları repertuarlarındaki en iyi oyunu 22-29 Aralık tarihleri arasında bir gece Muhsin Ertugrul için oynayacaklar, program dergilerini de Muhsin Ertugrul Özel Sayısı olarak çıkaracaklardır.
2. 26 Aralık'ta Kültür Sarayı'nda bir «Müzik Gecesi» düzenlenecektir. Bu geceye Devlet Operası sanatçıları, uluslararası ünlü virtüözlerimiz, Devlet Operası ve Balesi katılacaktır.
3. 29 Aralık pazartesi gecesi, Kültür Sarayı'nda, ünlü tiyatro sanatçılarımızın katılmasıyla özel bir gösteri sunulacaktır. Bu gösteri için, Muhsin Ertugrul'un 60 yılı

hik tiyatro hayatını ve buna bağlı olarak Türk Tiyatrosu'nun çeşitli dönemlerini yansıtan bir metin hazırlanmıştır.

4. Tiyatro Gecesi'ne Muhsin Ertugrul'un dostu olan ünlü yazar tiyatro sanatçıları onur konugu olarak çağrılmışlardır.
5. «60. Sanat Yılında Muhsin Ertugrul'a Saygı» adında bir kutlama kitabı yayımlanacaktır. Bu kitapta, Muhsin Ertugrul'un sanat hayatı yüzlerce fotoğraf ve belgelerle anlatılmakta; ayrıca, yazılarından seçmeler, düşünce ve yaşayışını yansıtan bir röportaj, 50'ye yakın yazar ve tiyatro sanatçısının 60. Sanat Yılı için hazırladıkları yazılar bulunmaktadır.
6. Kültür Sarayı'nda «Türk Tiyatrosu ve Muhsin Ertugrul» adında bir resim, belge ve fotoğraf sergisi açılacaktır.
7. İstanbul ve Ankara Üniversitelerinde, Oyun Yazarları

Birliğinde Muhsin Ertugrul Günü düzenlenecektir.

8. Türk Sinematek Derneği, Muhsin Ertugrul'un filmle-riyle bir toplu gösteri sunacaktır.

ÖNEMLİ NOT:

Muhsin Ertugrul daha başından beri bu büyük organizasyondan sağlanacak geliri kabul etmeyeceğini kesin olarak Kutlama Komisyonu'na bildirmiştir. Bunun üzerine Komisyon, bu gelir ile bir Muhsin Ertugrul Fonu kurmaya karar vermiştir. Bu fon, Türk Tiyatrosu'nun gelişmesi için çeşitli faaliyetlerde kullanılacak, her yıl verilecek olan Muhsin Ertugrul Ödülü de bu fondan ödenecektir. Muhsin Ertugrul Ödülü, yurdumuzda, tiyatronun korunmasına, yayılmasına, gelişmesine, güçlenmesine ve yayılmasına en yararlı olan kişi, topluluk yada kuruma verilecektir. Bu, bir yazar, bir rejisör, bir oyuncu olabileceği gibi, bir idareci, bir devlet görevlisi, bir komutan, bir gazeteci, bir seyirci, özette herhangi bir Türk vatandaşı olabilir.

Yayın organları hakkında bilgi sağlanır. Eskiz ve program hazırlanır. Objektif tavsiyelerde bulunulur. Tespit edilen programlar titizlikle yürütülür.

Cağaloğlu, Türkocağı Cad. no 1, kat: 3
Telefon: 27 66 00 - 27 66 01, İstanbul

